
NA ZAHTEV PREDSTAVNIKOV STRUJE «RISCOSSA»

Socialistično vodstvo je preverilo svoje stališče do rabe slovenščine

V ponedeljek bo pokrajinski svet glasoval o resoluciji in o pravilniku

Sinoči se je sestel pokrajinski odbor PSI, ki je obravnaval novi načrt tržške občine, ki ga bodo sestavili na osnovi obširnejših razpoložljivih sredstev. Na predlog struje «Riscossa» pa so razpravljali tudi o rabi slovenščine v izvoljenih organih. Kot je znano, je pokrajinski odbor socialistične stranke o tem že govoril na prejšnji seji in z večino glasov sprejel stališče, ki je tudi prišlo do izraza na seji občinskega sveta. To stališče je bilo podobno demokristjanskemu, saj gre v bistvu za podrejanje rimskemu odločitvam.

Znano je tudi, da je proti takemu stališču prišlo znotraj PSI do kritičnih pripomb. V našem listu pa smo ga označili za nezadovoljivo. Zato je tudi razumljivo, da so večeraj o njem ponovno razpravljali. Vendar se je razprava o tem vprašanju pričela pozno v noči, tako da izid še ni znan in se nismo izvedeli, ali je bila sprejeta nova resolucija, ki naj bi zamenjala dokument, ki je bil sprejet pred dvema tednoma.

Včeraj so se ponovno sestali tudi načelniki skupin tržškega pokrajinskega sveta, ki so se dogovorili, da bodo v ponedeljek na seji pokrajinskega sveta razpravljali in glasovali o vseh resolucijah in torej tudi o resoluciji o rabi slovenskega jezika in o členu 12 pravilnika pokrajinskega sveta, ki se konkretno nanaša na to vprašanje. Na seji načelnikov skupin se niso dokončno dogovorili tudi zato, ker je odločen svetovalec KPI Boris Iskra, ki je vložil dve ključni resoluciji: splošno resolucijo o rabi slovenskega jezika in konkretno resolucijo glede pravilnika. Tako tudi ni prišlo do sestave širše resolucije, ki naj bi združila širše sile pokrajinskega sveta in za katero naj bi glasovale vse stranke ustavnega loka. Vsa ta vprašanja bodo reševali v ponedeljek.

Konzul SFRJ Renko obiskal odbornika za industrijo Stopperja

Včeraj sta jugoslovanski generalni konzul Ivan Renko in jugoslovanski konzul Srečko Kovacic obiskala odbornika za industrijo in trgovino N. Stopperja, s katerim sta se zadržala v daljšem razgovoru. Razpravljali so predvsem o obsejni trgovinski izmenjavi in o raznih oblikah gospodarskega sodelovanja ter še posebej o vsebinskih sporazumih. V tem okviru so obravnavali tudi spono uradnega dneva Furianje-Julijске krajine na ljubljanskem sejmu «Alpe-Adria», ki bo v petek, 4. aprila.

Tržški visokošolci in narodne manjšine

Predstavitve knjige «Lingue tagliate» v Domu študenta

V četrtek zvečer je bila v prireditvi ARCI v Domu študentov v Ulici F. Severo 168 napovedana predstavitev zanimive knjige toskanskega avtorja Sergia Salvija «Le lingue tagliate», o kateri smo pisali, da obravnava narodnostne manjšine v Italiji. Predsednik ARCI je predstavil avtorja in dal besedo študentu Adrianu Ceschi, ki je o knjigi spregovoril nekaj uvodnih besed ter zaprosil S. Salvija, naj o njej pove kaj več. Ta je nato najprej govoril o prvem delu knjige, ki obravnava vprašanje narodnostnih manjšin na splošno, nato pa o drugem delu, v katerem so zbrani podatki o posameznih manjšinah.

VČERAJ V MALI DVORANI VERDIJA

Podelitev nagrad in priznanj udeležencem natečaja o združništvu

Prodoren uspeh slov. dijakov trgovskega tehničnega zavoda «Ž. Zois»

V mali dvorani Verdievega gledališča je bila včeraj podelitev nagrad in priznanj udeležencem deželnega natečaja o združništvu. Nagradjenih je bilo 60 dijakov, ki bodo prejeli po 75.000 lir, vsi ostali udeleženci pa so dobili priznanje in spominsko kolajno.

Kot je znano, je proti koncu lanskega leta deželna ustanova za razvoj združništva, razpisala med šolsko mladino natečaj na temo o združništvu. Odziv je bil precejšen, saj se je natečaja udeležilo skupno 111 dijakov iz štirih tržških šol: slovenskega trgovskega zavoda «Žiga Zois» in sorodnih italijanskih zavodov «Leonardo da Vinci», «Carli» in «Santinielli». Skupinska in posamezna dela je nato pregledala posebna delovna komisija, ki je naloge tudi ustrezno ocenila.

Na včerajšnjem nagradjenju je številne prisotne najprej pozdravil deželni odbornik za obširnost in združništvo Mauro, ki se je toplo zahvalil vsem udeležencem in profesorjem, ki so dijakom pomagali s posebnimi predavanji. Mauro je poudaril, da je bil namen in vodilna misel natečaja širjenje in poapevanje združništva vseh vrst, obenem pa je izrazil zadovoljstvo nad nepričakovano visoko kvaliteto nalog, v katerih so udeleženci pokazali veliko zrelost.

(okrog 2 in pol milijona prebivalcev) v Italiji, med katerimi tudi o Slovincih v Italiji.

S. Salvija poznamo že po njegovih daljših razpravah o manjšinah v Italiji, ki je pred leti izhajala v štirih nadaljevanjih v tržški slovenski reviji «Zaliva». Zato smo se ob branju knjige spomnili, da je pred leti napisal, da znaša število Slovincov v Italiji 120.000, medtem ko sedaj v knjigi trdi, da nas je samo 100.000. Ta naša pripomba pa še ne pomeni, da Salvijeve knjige ne ocenjujemo pozitivno, čeprav vsebuje še marsikatero drugo netočnost, na eno izmed njih je med razpravo po predstavitvi opozoril avtorja tudi prof. Pierazzi - Pirjevec, ki pa je v svojem drugem posegu sam zagrešil še večjo netočnost, ko je navajal glede na stanje narodnostnih manjšin v Jugoslaviji povsem netočne trditve.

Predstavitve se je udeležilo nad 120 visokošolcev s tržške univerze, od katerih jih je precej poseglo v diskusijo, vsi pa so z velikim zanimanjem poslušali številne podatke o tem, kako niti slovenska, niti furlanska manjšina v naši deželi še nista deležni tistih pravic, ki jima jih jamči republiška ustava, katere določbe je avtor knjige večkrat citiral, kakor je tudi večkrat poudaril: «Brez jezikovne svobode, tudi socialne svobode ni».

Kako veliko zanimanje je zbudilo vprašanje narodnostnih manjšin

med navzočimi visokošolci, pa nam najbolj dokazuje padelek, da se je diskusija zavlekla skoraj do polnoči in da jo je zaradi pozne ure predsedujoči moral zaključiti, kajti sicer bi se še nadaljevala.

V torek stavka na slovenskih solah

Tržška in goriska sekcija Deželnega sindikata slovenske šole sta razpravljali pretekli četrtek o vabilu prosvetnega ministrstva, naj bi sindikat v torek, 25. t.m. poslal na razgovor svojo delegacijo. Soglasno je bilo sprejeto vabilo ministrstva in sestavljena posebna delegacija, v kateri bodo zastopani gorški in tržški člani sindikata: še napovedana posebna stavka združenja z demonstracijo v Rimu za sredo, 26. t.m. pa je bila odložena za nedoločen čas.

Sindikat pa odobrava in se pri-družuje splošni stavki, ki so jo zaradi draginske doklade oklicale za torek, 25. marca vsedravnje sindikalne konfederacije (CGIL, CISL in UIL).

Zato vabi učno in neučno osebe na slovenskih solah vseh vrst in stopenj, naj dokaže svojo sindikalno zavest in se udeleži splošne stavke, saj gre za povisek draginske doklade, ki jo potrebujejo vse naše družine.

JUTRI VOLITVE V POKRAJINSKI ODBOR

Slovenski obrtniki bodo enotno podprli kandidatno listo SGZ

Razgovor z nosilcem liste Andrejem Renarjem

Jutri bodo volitve za obnovo pokrajinske komisije za obrtništvo. V tej zvezi smo povabili na razgovor načelnika liste Slovenskega gospodarskega združenja, liste št. 2, Andreja Renarja, da bi skupno pregledali stanje našega obrtništva in probleme, s katerimi se morajo obrtniki vsakodnevno soočati.

Glede splošnega stanja obrtništva nam je Andrej Renar dejal, da ga ne moremo oceniti za popolnoma negativnega. Naše obrtništvo je v večini storitvenega značaja in zato ni zabeležilo tiste krize, ki je prizadela druge proizvodne dejavnosti. Kljub temu pa je občutiti določeno stagnacijo, ki namalo ovira naravno delovanje in razvoj obrtniških podjetij. To velja posebno za obrtništvo v okviru naše etnične skupnosti, ki je še vedno na nizkem tehničnem nivoju in ki stremi k temu, da se modernizira in poveča.

Vprašanje, kakšni so razlogi za takšno stanje, nam je načelnik sekcije za obrtništvo pri SGZ dejal, da so raznoliki. Na obrtniškem področju je občutiti pomanjkanje delovne sile in v prvi vrsti javcev, ki so v vedno manjši številu zaposleni pri obrtnih in stremijo po službi v velikih tovarnah, kjer morda manj delajo, nimajo pa nobene možnosti, da bi se izučili poklica, ki bi jim potem dovolili, da bi se osamosvojili. Velika vrst predstavljata tudi pomanjkanje strokovnjakov, ki nam onemogoča kvaliteten skok. V tem o ziru je vedno bolj občutiti pomanjkanje slovenskega strokovnega šolstva, ki bi nam lahko nudilo potrebne strokovnjake. Zaradi tega bi bilo treba nadaljevati akcijo za ustanovitve slovenskega industrijsko-tehničnega zavoda, za katerega se Slovensko gospodarsko združenje že da!

časa poteguje. Ne nazadnje je trenutna situacija kriva tudi splošna gospodarska kriza v državi in na svetu. Poleg tega je še veliko drugih razlogov, ki bi jih bilo sedaj predlagati, kar pa ni naša naloga. Vendar pa ne bomo pozabili, da se stanje premakne s sedanje točke.

Kaj pa dela v tem smislu SGZ? Naša ustanova se že od vsega začetka bori prav za rešitev teh težav, kar občasno problemov in je večkrat zabeležila tudi uspeh. Jasno je, da ni vedno vse lahko in mnogokrat se mora spoprijemati s problemi, ki so preveliki in se ne da rešiti v lokalnem merilu. Zaradi tega sodeluje z vsemi silami, ki se pozitivno ukvarjajo s temi problemi in na splošno lahko rečemo, da so rezultati pozitivni. Razume se, da bodo uspehi tudi večji, kolikor več ljudi bo z našo ustanovo sodelovalo in ji tako dalo možnost, da se pojavi s konstruktivnimi posegi na vseh tistih mestih, kjer se o teh problemih razpravlja. Vojla po takem delovanju je poleg vsega razvidna tudi iz samega volilnega programa liste št. 2, programa, po katerem deluje SGZ že vsa leta in po katerem bo delovalo tudi v bodoče.

V nadaljevanju razgovora smo se dotaknili volitev in posledic volilnih rezultatov. Čim bolj bodo rezultati za listo SGZ, tem bolj se bo lahko organizacija, tudi preko svojih izvoljenih predstavnikov, zavzemala za rešitev vseh omenjenih in tudi drugih problemov. Ne gre pozabiti, da je vedno velja načelo, da v številu je moč. Zaradi tega je zelo važno, kolikovo bodo glasovali slovenski obrtniki in koliko jih bo glasovalo. Slovensko gospodarsko združenje je vložilo v te volitve mnogo napora in upati je, da jih bodo obrtniki pravilno ocenili. Kandidati so obrtniki, ki se že dalj časa ukvarjajo z obrtniškimi problemi in so torej jamstvo, da bo tudi v bodoče delovanje SGZ v skladu s potrebami obrtništva. V skupno pokrajinske komisije prišlo usmerjeno. Borili se bodo za donosno rešitev vseh strokovnih problemov, zavzemali pa se bodo tudi za naše specifične narodnostne probleme. Dosedajni uspehi nam narekujejo, da je to prav ter da je treba po tej poti tudi nadaljevati.

Na koncu razgovora nam je Andrej Renar izročil še naslednji poziv: a vse slovenske obrtnike: zaradi vsega, kar smo pravkar obravnavali, kar dokazuje, da se Slovensko gospodarsko združenje in njegovi organi pravilno spoprijemajo z aktualno problematiko obrtniške kategorije — vabim vse slovenske obrtnike, da to delovanje tudi konkretno podprejo s tem, da se masovno udeležijo volitev ter da kompaktno glasujejo za listo SGZ, listo št. 2.

Tako oddan glas, bo porok za nadaljnje pozitivno delovanje SGZ, kar pomeni, da bo v njihovo popolno korist.

K. J.

Vieraj prvi dan pomladi

Včeraj, 21. marca, ob 8. uri in 57 minut, ko je sonce stopilo v znamenje ovna, se je začel nov letni čas: pomlad. Dolžina sončnega dneva je enaka dolžini noči, čemur pravimo pomladansko enakonočje. Letošnja pomlad se je »radno« predstavila s sončnim, jasnim vremenom, čeprav je nekoliko bolj hladno kot pred tedni, ko je na koledarju pisalo, da smo še v zimskem letnem času. Po tem se je vreme pokvarilo in je deževalo prav na praznik sv. Jožefa, v hribih, v višini nad 800 m, pa je snežilo, namesto pozimi, in je ponekod zamelo do 5-6 metrov snega, ta ko da so bila nekatera zorska na

OBISK PREDSTAVNIKOV MEDNARODNE DRUŽBE

Nezadovoljivi predlogi za rešitev proizvodne krize v obratu Vetrobela

V bistvu zahtevajo od države krepke podpore - Prihodnji teden se stanek z ministrom za delo Torosom - Enotna manifestacija delavcev

Delavstvo steklarne Vetrobela v povorci

Včeraj so se v Trstu razgovarjali najvišji predstavniki belgijske mednarodne družbe «BSN Gervais - Danone» (kateri pripada tržška tovarna Vetrobela) s sindikalnimi zastopniki in predstavniki dežele o usodi tržške steklarne. V bistvu so zahtevali, da država prispeva sredstva za zaposlitev odvečne delovne sile ali pa za kritje deficita, ki se — po njih izjavah — ustvarja s proizvodnjo ravnega stekla.

Predstavniki družbe so se popoldne sestali s predsednikom deželnega odbora Comelliem in odbornikom za industrijo in trgovino Stopperjem. Za družbo so bili prisotni član vodstva matične družbe dr. Riboud, predsednik upravnega sveta družbe Vetrobela dr. Daublain, opolnomočeni delegat dr. Doujac-quier in ravnatelj tržške tovarne Vetrobela dr. Blot.

Dr. Riboud in drugi predstavniki družbe so izjavili, da iščejo drugačne rešitve s pomočjo preusmeritve proizvodnje in s sodelovanjem izjavnih ali zasebnih sodelavcev. Predsednik Comelli in odbornik Stopper pa sta vztrajala pri nujnosti ohranitve proizvodnje podjetja Vetrobela, vse dokler ne bo dosežena nova rešitev, kar je potrebno za obrambo tržškega gospodarskega potenciala in ravni zaposlitve. Predstavniki družbe so zagotovili, da bodo deželo obveščali o poteku dogodkov.

Razgovor s sindikati je povelal nekaj več in predvsem, da se bodo prihodnji teden najvišji predstavniki družbe (prišel bo menda podpredsednik s polnimi pooblastili) razgovarjali z ministrom za delo Torosom, s katerim bodo skušali stvari rešiti. Vendar pa iščejo rešitve ali v prestrukturaciji proizvodnega procesa in s tem tudi v zmanjšanju delovni sili (bi moral italijanska država poskrbeti za odvisno delovno silo), ali pa v obratni sedanj proizvodnje, v takem primeru pa bi moral država kriti deficit, kot ga menda že krije za podobno podjetje v sklopu IRI. Ne govori pa se več o prodaji in so menda lastniska vprašanja drugorazrednega pomena.

Sindikalni predstavniki seveda niso mogli biti zadovoljni s sporčili predstavnikov družbe, ki ne govorijo o trajni in pozitivni rešitvi. Uradno pa bodo komentirali in sporočili svoje stališče danes.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Sergija Pečarja darujejo člani glavne odbora vzajemne pokrajinske bolnišnice blaginje za neposredne obdelovalce v Trstu 30.000 lir za Dijaško matico.

V spomin Sergija Pečarja daruje Jože Šobec 1.000 lir za PD I. Cankar.

Namesto cvetja na grob Sergija Pečarja in Darja Starca daruje Agrofret 50.000 lir za SZ Bor.

V počastitev spomina Sergija Pečarja darujejo Silvana Valoppi 3.000 lir, Vojko Slavec 3.000 lir in Gračijela Luin 3.000 lir za PD Lonjer-Katinara.

V počastitev spomina Sergija Pečarja daruje Franc Brus 2.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Sergija Pečarja darujeta Anica in Marcel Malalan 5.000 lir za PD Lonjer-Katinara.

Namesto cvetja na grob Sergija Pečarja darujeta Anica in Silvan Mesmesel 5.500 lir za PD Lonjer-Katinara in 5.500 za SZ Bor.

V počastitev spomina pok. Sergija Pečarja daruje Nadia in družina

Bevilacqua 2.000 lir za PD Lonjer-Katinara.

V počastitev spomina Sergija Pečarja daruje Silvana Malalan 5.000 lir za PD Lonjer-Katinara.

Namesto cvetja na grob Sergija Pečarja daruje sekcija KPI Lonjer-Katinara 10.000 lir za PD Lonjer-Katinara.

V počastitev spomina strica Andreja Pertota iz Lonjerja in ob 30. obletnici padlih v NOB darujeta Angela in Gigi Bisca 10.000 lir za PD Lonjer-Katinara in 10.000 lir za KK Adria.

Ob drugi obletnici smrti Odine Cetin daruje družina Silvija Stopperja 2.000 lir za spomenik padlim v NOB iz škedenja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

Ob trideseti obletnici smrti padlega brata Stojana daruje Miran Kuret 50.000 lir za SD Breg.

Namesto cvetja na grob tov. Sergija Pečarja daruje Miran Kuret 10.000 lir za SD Adria.

V počastitev spomina pok. Sergija Pečarja darujejo družine: Lavrenčič Zvonko 5.000 lir za SD Adria in 5.000 lir za PD Lonjer-Katinara, Lavrenčič Andrej 5.000 lir za SD Adria in 5.000 lir za PD Lonjer-Katinara, Lavrenčič Riko 5.000 lir za SD Adria.

Namesto cvetja na grob Sergija Pečarja darujeta Anica in Silvan Mesmesel 5.500 lir za PD Lonjer-Katinara in 5.500 za SZ Bor.

V počastitev spomina pok. Sergija Pečarja daruje Nadia in družina

Včeraj so vsi delavci podjetja strnjeno manifestirali po tržških ulicah in so tudi enotno, odločno in borbeno pozdravili predstavnike družbe na Trgu Unità pred palačo prefekture.

Silovito trčenje na Trgu Valmaura

Sinoči, malo pred 22.30 se je na Trgu Valmaura pripetila prometna nesreča, pri kateri se je zelo hudo ranil 22-letni Graziano De Stasio iz UL Leoncavallo 22. V svojem fiat 500 se je peljal v smeri proti Miljam, ko je na Trgu Valmaura nenadoma privozil na glavno cesto tovornjak, ne da bi mu dal prednost. Di Stasio je moral silovito zavreti, pri tem pa je avto zanesel prav ob drog luči sredi ceste.

Pri trčenju se je nesrečni fant tako hudo udaril v glavo, da so ga nezvestnega odpeljali v nevrokirurški oddelek glavne bolnišnice, kjer leži s pridržano prognozo. Ob vozniku je sedel 34-letni Marino Kričnik iz UL Puccini 21, ki pa se je samo ranil po rokah in so mu v bolnišnici rane obvezali.

OSMICA

Vladimir Eler, Beloglav št. 4, cesta za v Plavje, toči pristno belo in črno domače vino.

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 22. marca VASILJI
Sonce vzide ob 6.05 in zatone ob 18.19 — Dolžina dneva 12.14 — Luna vzide ob 12.25 in zatone ob 2.40
Jutri, NEDELJA, 23. marca CVETNA, SLAVA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 11,6 stopinje, najnižja 7, ob 19. uri 9,3 stopinje, zračni tlak 1014,6 mb narašča, veter 21 km severovzhodnik, s sunki 50 km na uro, vlaga 44-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,7 stop.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)
Rossetti - Emili, UL Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro, Neri, UL Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
Godina - Patuna, Campo S. Giacomo 1; Grigolon, Alla Minerwa, Trg V. Giotti 1; Al Due Mori, Trg Unità 4.

LEKARNE V OKOLICI
Boltunec (tel. 228-124), Bazovica (tel. 226-165), Opčine (tel. 211-001), Prosek (tel. 225-141), Božje polje - Zgonik (tel. 225-590), Nabrežina (tel. 200-121), Sesljan (tel. 209-197), Zavljje (tel. 213-137), Milje (tel. 271-124).

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽŠKA KREDITNA BANKA S.p.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - 61-426

URADNI TEČAJ BANKOVCEV
Ameriški dolar 631,40
Funt sterling 1253,50
Švicarski frank 252,50
Francoski frank 150,50
Nemška marka 270,70
Avstrijski šiling 35,40
Dinar: debeli 37,25
drobni 37,25

MENJALNICA vseh tujih valut

Tržška folklorna skupina «Stu ledi» Moški pevski zbor «Tabor» z Opčin Ob sodelovanju boljunskega tamburašev Pod pokroviteljstvom SPZ

vabita na ponovitve večera ljudskih pesmi in plesov

U CELEM TRSTE LUČKE NI...

V Kulturnem domu danes 22.3. ob 20.30 in jutri 23.3. ob 17.30. Predprodaja vstopnic danes ob 12.00 do 14.00 ter eno uro pred predstavo.

Zveza partizanov Lonjer
Prosvetno društvo Lonjer - Katinara
Mladinski odsek PD Lonjer - Katinara
Športno društvo Adria - Lonjer

VABIJO

na spominsko svečanost ob proslavi 30-letnice osvoboditve in uboja starih partizanov v Lonjerju ter na počastitev spomina vseh padlih v NOB iz Lonjerja, ki bo jutri, 23. marca, ob 15. uri pred spomenikom padlim v Lonjerju s sodelovanjem recitatorjev domačega prosvetnega društva in nastopom

TRŽŠKEGA PARTIZANSKEGA PEVSKEGA ZBORA
Govorila bosta: inž. Miloš Kodrić in Eugenio Laurenti
Ves ostali najavljeni program odpade zaradi žalovanja ob smrti Sergija Pečarja

Gledališča

SSG
Stalno slovensko gledališče gostuje danes, 22. t.m., ob 19.30 v Ajdovščini s predstavo Squarzina «Tri četrtine lune».

ROSSETTI
Drevi ob 20.30 ponovitev Dreyerjevega dela «Jezus» v prireditvi Stalne gledališča iz Turina. Jutri, 23. t.m. dve predstavi. Predstave si bodo sledile do 31. marca. Prodaja vstopnic pri Osrednji blagajni (tel. 36-372 — 38-547).

VERDI
Jutri ob 16. uri ponovitev Smareglieve opere «La Falena». Režija Filippo Crivelli, dirigent G. Gavazzeni; orkester in zbor gledališča Verdi. V odmorih si občinstvo lahko ogleda razstavo o Smareglievih delih v občinskem gledališkem muzeju «C. Schmidl». Zadnja predstava «La Falena» bo na sporedu prihodno sredo ob 20. uri.

V ponedeljek, 24. marca, ob 20.30 bo v gledališču Verdi nastopila španska sopranistka M. Caballé z recitalom italijanskih in španskih del. Na klavir jo bo spremljala N. Walker.

AVDITORIJ
Danes ob 20.30: Ponovitev VI. revije Teatro oggi. Nastop Drama italiano di Fiume s predstavo «Il soldato Tanaka» Kaiserja, režija Francesco Macedonio. Za to predstavo velja I. in VIII. odrezek Teatro oggi.

V dvorani «Teatro dei Cento» (Trg Pestalozzi 1), bo nastopil drevi ob 19. uri ansambel Tonsberg Alternative Theater, ki bo pod vodstvom G. Lepira uprizoril Murray Sahisgalovo enodejanko «The Tiger» v angleškem izvirniku. Vstop prost.

Odbor zveze žensk na Kontove lu se zahvaljuje vsem, ki so prisostvovali proslavi 8. marca, ki je bila 15. marca na Kontove lu, ter na njej sodelovali.

Amaterski oder Prosek - Kontovel v nedeljo, 23. t.m., ob 17. uri v Marjinem domu pri Sv. Ivanu

VESELI POPOLDAN
Na sporedu sta veseloigra Linhart «Zupanova Mica» in veseloigra v enem dejanju «Gospa Tips in gospodična Fips».

PD VALENTIN VODNIK DOLINA

V ponedeljek, 24. t.m., ob 20.30 bo v društvenih prostorih (na splošno željo)

S. DELMASSO
predvajal filme o izletih Primorskega dnevnika

v SPANJO IN TUNIZIJO

Vijudno vabljeni!

Razstave

Nocoj ob 18.30 bodo v galeriji «La Lanterna» v UL sv. Nikolaja 6, odprli razstavo del furlanskega slikarja Arrigo Pozza. Razstava bo trajala do 11. aprila.

Danes ob 18.30 bo v galeriji Corsia Stadion v UL Battisti 14, odprlo svojo osebno razstavo Girolamo Di Cara. Razstava siciliskega umetnika bo trajala do 4. aprila.

V Tržški knjigarni v UL sv. Frančiška 20 se uspešno nadaljuje razstava Hlavatyjevih akvarelov, ki prikazujejo naš Kras sredi zime in jeseni. Številnim ljubiteljem umetnosti, ki te dni obiskujejo knjigarno in razstavo, je umetnik dal na ogled še celo mapo svojih akvarelov.

V tržški občinski galeriji na Trgu Unità razstavlja svoja dela tržški slikar Anton Mihelič, ki bo v občinskem razstavišču razstavljal do 28. t.m. Mihelič je tudi za to razstavo pripravil kraške motive.

OBLEKE ZA OBAHJILLO ZA DEKLICE ANNI VERDI

TRG OSPEDALE 2 - Tel. 793568

Mali oglasi

ISČE SE ŽENSKA, pripravljena negovati novorojenčka 3 mesece v Milanu. Nudeni dobri pogoji. Telefonirati na številko 225-109 od 19. do 21. ure.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst Kulturni dom
GOSTOVANJE MLADINSKEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

PO PRVIH TREH USPELJIH KONCERTIH

Zborovska revija «Primorska poje» drevi v Kopru in jutri v Prvačini

Na obeh koncertih bo sodelovalo pet zborov iz zamejstva

«Naša pesem, zvesta spremljevalka vseh doživljanj našega naroda, bo še enkrat izpričala, da je bil in je narodnoosvobodilni boj vseobključno izhodišče naše sedanje bitosti, da se k duhu tega boja vračamo vsakokrat, ko se spoprijemamo s težavami, ki jih prinaša življenjska skupnost, bodisi v matični lovinovini kot v zamejstvu» — v duhu te misli, ki jo je predsednik Slovenske prosvetne zveze Klavdij Palčič zapisal v uvodu orušore «Primorska poje 75», se bo jutri in pojutrišnjem nadaljevala ta tradicionalna, letos že šesta po vrsti, revija pevskih zborov vse Primorske, tostran in onstran meje. To bo četrti nastop po treh uspešnih koncertih, v Cerkljem, kjer so zbori z izključno partizanskimi pesmimi podprli proslavljeno zborovsko revijo, nato v Postojni in v treh nedeljskih prihodnjih v miljskih hribih, kamor je ta pomembna revija prvič segla. V vseh treh primerih je bil obisk občestva nad vse razveseljiv ter jasen dokaz, da je zborovska dejavnost s svojim množičnim značajem naše ljudske kulture, ki jo meja ne more ločiti in razdvajati.

Po nedeljskem koncertu v naših krajih bo revija «Primorska poje» spet segla v kraje matične Primorske. Danes bo na vrsti Koper, jutri pa Prvačina. S tem se torej v namenih prirediteljev, Slovenske prosvetne zveze ter Združenja pevskih zborov Primorske, najbolj jasno kaže načelo enotnega slovenskega kulturnega prostora. Narodni in partizanski pesem bo namreč nato odjeknila še v Komunju, v Trstu in Gorici, in na vseh teh koncertih se bodo prepletali nastopi pevskih zborov s Tržaškega in Goriške ter matične Primorske, na osrednjem koncertu v tržaškem Kulturnem domu pa se jim bosta pridružila še zbor s Pliberka na Koroskem in iz Podbošca v Beneški Sloveniji.

Na današnjem koncertu v kopškem Mestnem gledališču bo nastopilo osem zborov, od teh trije s Tržaškega — moški zbor «Fran Venturini» od Domja, mešani zbor «Primorec» iz Trebeže ter moški zbor «Valentin Vodnik» iz Doline. Žal iz tehničnih razlogov ne bo mogel nastopiti moški zbor Kras iz Dola-Poljan, ki se je sicer prijavil na revijo. Na jutrišnjem koncertu v Prvačini pa bo nastopilo deset zborov, od tega dva iz zamejstva, in sicer mešani zbor «Slovenec» iz Borštnika in moški zbor «Vasilij Mirks» s Proseka-Kontovela.

Današnji spored bo naslednji: Mestno gledališče v Kopru, začne koncert ob 20. uri. Zenski zbor — Divača. Vodi Edi Race. Karol Pahor: Pesem žena. Matija Tomc: Vnušnja ga ni. Rado Simoniti: Mica bi rada Jurka dobila. Moški zbor «Svoboda» — Anhovo. Vodi Mitja Znidaršič. Radovan Gobec: V tihem gozdu. Milko Škoberne: Stoji tam v gori partizan.

TOVORNO POSTAJALIŠČE PRI FERNETIČIH

Konzorcij računa na skorajšnjo premostitev znanih upravnih težav

Izplačan predujem za razlašeno gostilno ob meji

Potem ko je nadzorna komisija v Vidnu ustavila postopek za izdajo koncesije za izgradnjo tovarnega postajališča pri Fernetičih, se delo konzorcija za avtoport ni ustavilo. Po poročilu, ki ga je sinoči objavilo vodstvo konzorcija, je deželni odbornik za javna dela pred dnevi sklical sestanek, na katerem so proučili, kako čimprej premostiti nastale težave. V kratkem bo konzorcij, ki je nastal na pobudo tržaške pokrajine, po vsej verjetnosti uredil vprašanje podpisa pogodbe z dvema podjetjema, poldržavne ustanove IRI ter z družbo Farsura, nakar bo lahko dokončno odobrili načrt za drugi del gradnje avtoporta in pričeli z delom.

Medtem so premostili še eno od številnih upravnih ovir: predsednik konzorcija dr. Michele Zanetti je podpisal predhodno pogodbo z lastnikom gostilne ob meji Lojzotom Krtom. Do prodaje je prišlo na podlagi dolocil o sporazumni prodaji po zakonu o razlastitvah. Lastnik gostilne in bližnjega zemljišča ter predstavniki konzorcija so se namreč dogovorili glede prodajne cene in tudi ustrezno izplačilo je steklo po hitrejšem postopku: pri samem podpisu predhodne pogodbe so lastniku gostilne in zemljišča izročili 85 odst. dogovorjene vsote, ostalih 15 odst. pa bodo izplačali ob podpisu dokončne pogodbe. Konzorcij za postajališče je ob tej priložnosti izjavil, da takojšnje izplačilo dogovorjene cene spada v programske smernice konzorcija, «ki hoče urediti mednarodni avtoport, ne da bi oskodoval lastnikov terenov».

Brez vode zaradi kalinosti Timave

Zaradi zadnjih hudih nalivov je gornji tok Reke in izvir Timave izredno onesnažen, tako da filtri pri izvirih v Brnici ne zmorejo prečistiti vode. Uslužbenici Acegata so zato morali zmanjšati dotok vode v vodovodno omrežje na minimum, tako da v stanovanjih je včeraj pritekalo samo malo ali sploh nič vode, zlasti v rajonih v višjih legah ter v zadnjih nadstropjih višjih

Makso Pirmik: Smrt v Brdih. Moški zbor «F. Venturini» — Domja. Vodi Rudolf Franc. Vladimir Svára: Dobil sem pisemce. Jakob Aljaž: Triglav. Ubald Vrabec: Zdravica. Moški zbor — Divača. Vodi Edi Race. Zorko Harej: Mi sekamo. Ferdo Juvaneč: Bolne rože. Emil Adamič: Zdravica. Mešani zbor «Primorec» — Trebeže. Vodi Mirko Guštin. Karel Boštjančič: Prišel ljubi je pod okno. Milan Apih: Bilečanka. Vasilij Mirks: Slovo. Zenski zbor — Postojna. Vodi Ivo Jelarčič. Vilko Ukmar: Kje ti je dol. Makso Pirmik: Zvezdica. Anton Lajovic: Koledniki. Moški zbor «V. Vodnik» — Dolina. Vodi Ignacij Ota. Radovan Gobec: Zapjamo pesem. Ignacij Ota: Mi smo iz Brega. Nikola Hercigonja: Seljačka. Mešani komorni zbor — Nova Gorica. Vodi Stefan Mauri. Pavel Sivč: Domovina je vse. Karol Pahor: Očenasi hlapca. Jerneja. Ubald Vrabec: Polka je ukazana.

POPRAVEK

V poročilo o predavanju z naslovom «Slovenici v Italiji v zadnjih petdesetih letih» (Primorski dnevnik,

ŠE O KOSOVELOVI PROSLAVI

Gojenci Dijaškega doma na pesnikovem domu v Tomaju

Sestra Tončka o Srečkovem življenju in delu

Letos smo v Dijaškem domu priredili Kosovelovo proslavo, hkrati pa smo se še bolj hoteli približati našemu pesniku in smo zato priredili izlet v Tomaj. V torek zvečer nas je nanj spomnila njegova pesem, ki so jo recitali gojenci na novo ustanovljene dramske skupine Letorskega doma, ki jo pripravljajo glasilci umetnica Mira Sardočeva. Vezni tekst je pripravil Boris Mihačič. V recitalu so nastopili: Suzana Javornik, Silvano Semolič, Xenja Kante, Ana Marija Lavrenčič in Marko Kljančič. Sceno je pripravil Fabio Smoljak, inspicient je bil Diego Kolarič, luči je vodil Pavel Redfern, šepetalka pa je bila Fausta Sisti.

V sredo jutraj smo se z avtobusom odpravili v Tomaj. Tu smo obiskali hišo, v kateri je pesnik daljša časa živel in kjer je tudi umrl. Po zdrav nam je izrekel predsednik Zveze mladine Sežana Dušan Perharc. Nekateri gojenci in gojenke so recitali Kosovelove pesmi. Potem pa nam je o njem ganjeno govorila njegova sestra Tončka.

Tončka nam je pripovedovala, da ni Kosovel doživel obsejnih uspehov, saj si nihče ni hotel prevzeti tega dela. Zato so pesmi izšle šele po njegovi smrti, izdal jih je njegov profesor Alfonz Gspan. Pesnikova sestra nam je govorila tudi o Srečkovi nenadni smrti, o boleznih, ki se je začela z navadnim prehladom, tako je pesnik zbolel za meningitisom in po dveh mesecih umrl v tisti hiši, kjer smo bili in ki je polna njegovih spominov. Zapustila sem tisto hišo z žalostjo in srca, a hkrati z zavestjo, da sem sedaj Kosovelu bliže.

Naš izlet se je nadaljeval v Lipico, kjer smo na odprtem kuhali kosilo. Medtem ko smo čakali, da voda zaupa, pa smo v spremstvu harmonikarja zapeli vrsto partizanskih in narodnih pesmi, tako da je bilo kar lušno, čeprav je neprehodna il dež. Za konec pa smo si ogledali kobilarino in prisostvovali dresuri v novi jahalnici.

Vrnili smo se v Trst prepričani, da so taki izleti koristni in zabavni in da jih bomo zato še prirejali.

Od ponedeljka v prodaji svežnji po 10 vozovnic Acegata

V ponedeljek bodo začeli prodajati vozovnice za Acegato proge v skoraj vseh prodajalnah, tobakarnah in javnih lokalih, 10 vozovnic bo stalo 500 lir, torej po 50 lir vsaka. Vozovnice bodo veljale za vse avtomobilske proge z izjemo prog šte. 40 in 41 ter za progo P/D, ki jih je svoj čas vzdrževalo prevzono podjetje «La Carsica». Potnik bo moral predložiti vozovnico sprevidnika, če ga tega ni — in velika večina avtobusov ima avtomate za vozovnice — bo treba listek vtakniti v posebni aparat, ki ga bo avtomatično vidiral.

Filmska dejavnost v Mladinskih krožku

Danes, ob 16.30 bo Mladinski krožek v Ul. Ginnastica 72 prikazal ameriški film Mitchella Leisena «La porta d'oro» (Hold Back the Dawn), v katerem igrajo Charles Boyer, Olivia de Havilland, Paulette Goddard, scenarij pa je napisal mojster komedije Billy Wilder («A qualcuno piace caldo», «Che cosa è successo tra mio padre e tua madre», «Baciarmi stupido» itd.) s svojim kratkim filmom Charlesom Brackettom. Tudi s tem filmom bodo spoznali proizvodnjo hiše Paramount, ki jo je prejšnji teden zastopal De Millo film «La via dei giganti» (v katerem opozarjamo predvsem na lep konec, destruktivni pogled na ameriški napredek).

S. G.

21. t. m., stran 4), so se vrinile nekatere netočnosti, v zvezi s katerimi želim objaviti naslednje popravke: V tretjem odstavku, kjer novinar piše «... Avstrija je po porazu s Francijo...», nas se tekst prebere «... Avstrija je po porazu s Prusijo...».

V četrtem odstavku, ki se začneja: «Povsem drugače je bilo s Sloveniji in Hrvati...» je objavljeno le delno moje mnenje, ki sem ga iznesel v predavanju. Namreč, nisem nikoli trdil, da se je njihov asimilacijski proces že zaključil, pač pa sem dejal, da je gospodarski razvoj v dveh mestnih središčih — v Trstu in Gorici — šel po taki poti, da je razvojem slovenskega gospodarstva prišlo do prvih znakov zaviranja in tendence o asimilaciji Slovencev in se je lahko predvidevalo, da bi nadaljevanje vzpona slovenskega gospodarstva v dveh mestnih središčih postopoma ustavil asimilacijski proces in ga celo obrnil.

V petem odstavku na 6. str. pa bi dodal k stavku «... Huda udearec je nato prineslo še leto 1948, ki je Slovenije še bolj razdelilo ter oslabilo njihove pozicije...», še moje besede, ki sem trdil, da je bilo leto 1948 tudi huda udearec za vse delavsko gibanje v naših krajih.

Očitno pa je na koncu pri letnici 1974 ponagajal tudi tiskarski skraj, ker jo je treba v resnici prebrati 1954.

Dr. K. Šiškočič

ŠE O KOSOVELOVI PROSLAVI

Gojenci Dijaškega doma na pesnikovem domu v Tomaju

Sestra Tončka o Srečkovem življenju in delu

gova sestra Tončka, ki nam je tudi pokazala vrsto njegovih slik iz otroštva, pisma, ki jih je pisal domačin in pesniške zbirke, ki so izšle v Jugoslaviji in po svetu, saj je bil pesnik do sedaj preveden v 18 jezikov. Kmalu pa bodo izšle knjige njegovih pesmi še v Nemčiji in na Češkoslavoškem. Na žalost je sestri ostalo le malo Kosovelovih rokopisov, saj so večino uporabili pri sestavljanju pesniku posvečenih knjig.

Sestra nam je govorila o pesnikovem otroštvu, o tem, kako je bil z vsemi prijazi in vljuden, tako da so ga vsi imeli radi, o njegovem čutu do bližnjega, do njegovih težav. V družini je bilo pet otrok, najmlajši je bil Srečko. Razmere pod Italijo so bile ovirne, oni pa so bili kljub skromnemu življenju srečni. Že takoj majhen deček je Srečko pisal pesmi in skupaj z brati rad bral knjige in revije. Šolo so obiskovali v Sežani, kamor so morali peš, ožneje pa so vsi šli študirat v Ljubljano.

Tončka nam je pripovedovala, da ni Kosovel doživel obsejnih uspehov, saj si nihče ni hotel prevzeti tega dela. Zato so pesmi izšle šele po njegovi smrti, izdal jih je njegov profesor Alfonz Gspan. Pesnikova sestra nam je govorila tudi o Srečkovi nenadni smrti, o boleznih, ki se je začela z navadnim prehladom, tako je pesnik zbolel za meningitisom in po dveh mesecih umrl v tisti hiši, kjer smo bili in ki je polna njegovih spominov. Zapustila sem tisto hišo z žalostjo in srca, a hkrati z zavestjo, da sem sedaj Kosovelu bliže.

Naš izlet se je nadaljeval v Lipico, kjer smo na odprtem kuhali kosilo. Medtem ko smo čakali, da voda zaupa, pa smo v spremstvu harmonikarja zapeli vrsto partizanskih in narodnih pesmi, tako da je bilo kar lušno, čeprav je neprehodna il dež. Za konec pa smo si ogledali kobilarino in prisostvovali dresuri v novi jahalnici.

Vrnili smo se v Trst prepričani, da so taki izleti koristni in zabavni in da jih bomo zato še prirejali.

Radojka Tul

Sestanek načrtovalcev iz Nove Gorice z deželnim odborništvom

V četrtek so se na deželnem odborništvu za načrtovanje in za proračun sestali tehniki občine Nova Gorica in funkcionarji odborništvu ter IACP iz Trsta. Delegacija iz Nove Gorice je vodil Jože Mermolja predstavnik občine in ravnatelj podjetja «Projekt», ki se ukvarja z urbanističnim in gradbenim načrtovanjem za občinske uprave Nova Gorica, Tolmin, Ajdovščina in druge ustanove.

Med razgovorom so pojasnili pristojnosti dežele in še zlasti odborništvu za načrtovanje in proračun, analizirali urbanistično stanje na področju dežele Furlanije - Julijske krajine še zlasti v zvezi z deželno zakonodajo. Nato so si ogledali otroški vrtec v Ul. Puccini, center Habitat pri Sv. Mariji Magdaleni in gradbišča IACP na istem področju ter končno področje namenjeno za ljudske in ekonomske zgradbe v miljski občini.

Prispeljate za DIJAŠKO MATICO

S SESTANKA AKTIVISTOV V KINU CORSO

Sindikalna federacija zahteva od dežele spremembo načrtov za razvoj gospodarstva

Solidarnost delavstva vse dežele z delavci tovarne LACEGO - Protesti proti stališču deželnega odbornika za delo - Včeraj so stavkali tudi kmečki delavci

Sindikalni zastopniki raznih sindikalnih zvez in tovarniških svetov iz vse dežele so se zbrali včeraj zjutraj v Gorici, kjer je bilo v kinodvorani Corso napovedano zborovanje sindikalnih aktivistov. Sklicala ga je enotna sindikalna federacija. Na dnevnem redu je bilo preučevanje stanja zaposlenosti v vsej deželi in, ker so delodajalci najhuje udarili prav na Goriškem, je deželna sindikalna federacija sklenila imeti sestanek prav v Gorici.

Uvodno poročilo o zaposlenosti in sploh o gospodarskem položaju na Goriškem je imel član tajništva goriške sindikalne federacije dr. Aldo Colleani. Podrobno je obrazložil položaj v številnih prizadetih tovarnah, najhuje pa je v tovarnah LA CEGO v Gorici in Sovodnjah, kjer grozi delodajalec z odpuščanjem zaposlenih. Govornik je napadel zgrešeno vladno in deželno politiko ter izgoznil predvsem tovarnarje. Od vlade in od dežele je zahteval več naložb v produktivne namene.

V razpravo je poseglo več delegatov raznih sindikalnih svetov in tovarnarjev. Govorili so tudi nekateri zastopniki političnih strank in izvoljeni svetovalci. Teh smo opazili precej v dvorani; bili so tu parlamentarci, deželni, pokrajinski in občinski svetovalci, v glavnem zastopniki delavskih strank.

Zanimiv in polemičen je bil poseg delegatke tovarniškega sveta LACEGO. Ostro je kritizirala deželno vladno, ki se je doslej omejila na govorice, Obsojila je stališče deželnega odbornika za delo Dal Masa, ki je sindikalistom predlagal, da bi sprejeli stališče lastnika tovarne in obdobja za industrijo Stopperja, ki ga delavci ne utegnejo nikdar srecati, ko se napotijo na nezaželeni obisk k deželni vladi. Delegatka je dejala, da je to neproduktivno in da bi morala deželna vlada ta dva odbornika že zdavnaj odpustiti.

Zaključke zborovanja je obrazložil sindikalist Marinello, ki je skupno s Calabrio zastopal deželno sindikalno federacijo. Tudi on je poudaril že znane teze sindikata v zvezi s produktivnimi naložbami in poudaril, da bo deželna sindikalna federacija palagala večjo važnost na koordinirano delovanje v deželnem merilu.

Prisotni so nato odobrili resolucijo, v kateri ocenjujejo kot zelo nevaren sedanj trenutek, kar se odraža s številnimi delavci v dopolnini blaginje in še posebej z grožnjo po odpušilih v tovarni LACEGO. Deželni upravi in vladi pogojuje sindikati na srce zahtevo po spremembi politike načrtovanja.

Po zborovanju so šli delegati na Travniki, kjer so izrazili svojo solidarnost delavkam in delavcem tovarne LACEGO, ki tam taboriro že več kot mesec dni.

V zvezi s tovarno LACEGO naj povemo še, da je bila delegacija sindikatov in tovarniškega sveta v četrtek na deželi v Trstu. Pogovora

Stavke slovenskih šolnikov v sredo 26. marca na slovenskih šolah v deželi ne bo. Sindikat slovenske šole, ki je stavko napovedal, ker ni vlada ustregla zahtevi sindikata po nujnem sestanku, je stavko začasno preključil iz dveh razlogov. Prvi je dež, da je prišlo povabilo podtajnika za prosveto Giacinta D'Ursa, naj pridejo v torek 25. marca v Rim na razgovor zastopniki Sindikata slovenske šole. Drugi pa je t. d. da je treba stavko pripraviti tako, da se o njej predhodno obvesti in pripraviti vsa slovenska javnost. Tako potreba je prišla na dan na sestanku šolskega odbora v Gorici prejšnji teden in na tej seji so bili prisotni tudi zastopniki Sindikata slovenske šole.

Šolski sindikat je torej uspel v svoji prvi zahtevi po sestanku z zastopniki vlade. Do sestanka je prišlo na posredovanje šolskega skrbnika v Trstu. V Rim bodo šli slovenski šolniki s kopico zahtev. Omenimo samo nekatere: zahteva po samostojnem slovenskem šolskem okraju; preklic prepovedi o šolskih izletih v tujino; uvedba doklade za dvojezično poslovanje; ureditev vprašanja obstoja nekaterih razredov v slovenski trgovski šoli v Gorici.

O teh vprašanjih je razpravljal odbor Sindikata slovenske šole v Gorici, ki se je sestel v četrtek zvečer. Stavke v sredo torej ne bo. Ker pa je za torek 25. marca napovedana stavka državnih uradnikov v vsej državi in splošna predpoldanska stavka na Goriškem se bodo šolske profesorji in učitelji udeležili te stavke. Pouka ne bo zadnji dve uri.

V Gorici proslava invalidov dela

Jutri bodo v vsej Italiji praznovali dan invalidov dela. Osrednja proslava za Goriško bo jutri ob 10. uri na sedežu kulturnega krožka «Stella Matutina» v Ulici Niz 36.

Na jutrišnjem slavu bodo podelili diplome in priznanja 19 invalidom dela iz naše pokrajine.

rjali so se z odbornikom za delo Dal Masom. Ta jim je predlagal, da bi sprejeli to, kar ponuja lastnik grof Stavro di Santarosa, t. j. odpuščanje polovice sedaj zaposlenih. Tako se vsaj reši tovarna in delo za polovico ljudi. Delavci so bili presenečeni nad tako zahtevo zastopnika deželne vlade in so ogorčeno protestirali ter odšli.

Včeraj so na Goriškem stavkali tudi kmečki delavci. Teh je približno tisoč in so zaposleni v glavnem na velikih posestvih v furlanskem delu naše pokrajine. Zbrali so se na sindikalnem zborovanju v Turjaču, kjer jim je govoril član tajništva sindikalne federacije Pini. Kmečki delavci si prizadevajo, da bi tudi zanje pričela veljati dr-

Jutri, 23. marca 1975, ob 19.30 bodo člani prosvetnega društva «F. B. Sede» iz Števerjana uprizorili v prosvetnem domu «Anton Gregorčič» v Standeržu

FRAN GOVEKAR

LEGIONARJI

Ljudska igra v 4 delih

Vabi PD «Standerž»

VOLITVE SO VSAKA ŠTIRI LETA

Jutri bodo obrtniki izbirali zastopnike v pokrajinskih komisijah za obrtništvo

Za mesta v komisiji se potegujeta dve listi

Jutri se bodo na številnih voliščih srečali obrtniki iz vse dežele, da izvolijo svoje predstavnike v pokrajinske komisije za obrt. Te bodo imele štiriletno mandatno dobo. Zato so volitve važne, saj bo od ljudi, ki bodo izvoljeni odvisno, če bodo znali z zadostno energijo zahtevati od dežele, ki ima pristojnost nad obrtno dejavnostjo, to kar obrtna kategorija zahteva že dolgo let.

Volišča bodo v skoro vseh občinah na Goriškem. Obrtniki iz Sovodnjah in Števerjana bodo volili v Gorici. Volilni sedež bo v šolskem poslopu na Trgu Culiat. Volišče v Krimnu bo na županstvu, prav tako bo na županstvu tudi volišče v Ronkah. Volišče v Trziču pa bo v reprezentanci občinski stavbi Palazetto veneto.

Za mesta v te omenjeni deželni komisiji se na Goriškem potegujeta

dve listi kandidatov. Prvo je predstavljal obrtna zveza — Associazione artigiani, ki je doslej vedno imela večino in ki se je pred nekaj leti združila s sorodno zvezo v Trziču. Na čelu te liste je lastnik avtomobilne delavnice Luciano Sacchetti, za njim pa na listi Guido Brandolin, Giulio Cianci, Lido Poian, Alcide Bidut, Mauro Sartori, Bernardino Camuffo, Božidar Gorjan (avtomobiler), Giuseppe Sergobio, Alberto Cauzer, Fulvio Pin, Francesco Andrian, Dario Peteani, Francesco Mastroianni, Antonio Vecchiet.

Drugo listo je predstavila posojila obrtniška zveza, v kateri so zastopani levičarski obrtniki, komunisti in socialisti. Ta se v svojem programu zavzema za priznanje večje pristojnosti obrtnim komisijam, za povečanje obrtnih kreditov in za tesnejše sodelovanje med deželnimi uradi in obrtniki. Zastopniki te zveze so obljubili, da bodo kot izvedenca v pokrajinski komisiji imenovali slovenskega obrtnika in so s tem v zvezi imeli nekaj sestankov s slovenskimi obrtniki.

Na tej listi, ki nosi št. 2, kandidirajo: Giuseppe Biagi iz Krimna, Livio Calligaris iz Ronk, Gianni Ciani iz Krimna, Graziano Fogar iz Romansa, Giordano Jurich iz Gorice, Enzo Kellner iz Turjača, Duilio Lupieri iz Romansa, Ferruccio Marazziti iz Starčana, Renzo Meneghin iz Trziča, Luigi Miculin iz Gorice, Remigio Rossi iz Trziča,

priradi v nedeljo, 6. aprila, popoldne množični izlet goriških Slovencev v Gonars, kjer se bo mo poklonili spominu stolet slovenskih rojakov, ki so tam pokopani, umrli v zloglasnem fašističnem taborišču. Ob tej priliki bodo v Gonars iz raznih krajev Goriške vozili tudi posebni avtobusi. Kdor se hoče udeležiti proslave v Gonarsu, naj se javi pri zastopnikih prosvetnih društev na vaseh in na sedežu v Gorici.

SEJA OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Izražena zahteva (Slov. skupnost) po samostojnem šolskem okraju

Številna vprašanja svetovalcev

Sinoči je bila v Gorici seja občinskega sveta, v začetku katere so svetovalci postavili županu in odbornikom številna vprašanja. Prvi se je oglasil načelnik skupine KD Pagura, ki je nastop revolucionarne vlade na Portugalskem izkoristil za predvolilno kampanjo. Pagura je nato izrazil zaskrbljenost zaradi hudega finančnega položaja, v katerega je zašel goriški sociološki inštitut. Prosil je župana, naj takoj posreduje, da bi se to vprašanje rešilo.

Fašistični svetovalec Coana je govedek na Portugalskem ocenil v luči skrajne desničarske ideologije. V svojem nagovoru je kritiziral tudi goriško krščansko demokracijo, ki se «odpira» komunistom, še posebno je bilo to namenjeno samemu županu.

Predstavniki Slovenske skupnosti Damjan je v začetku kritiziral govedek na Portugalskem. Velik del svojega govora je posvetil slovenskim vprašanjem, in sicer ustanovitvi

samostojnega slovenskega šolskega okraja. Dejal je, da se na deželi premalo upošteva zahteva slovenske narodnostne skupnosti. Poudaril je sklep Slovenske skupnosti, da se bo potovalo za ustanovitvi samostojnega slovenskega šolskega okraja, kajti samo tako bodo Slovenci reševali šolska vprašanja. Pavlin je nato izrazil željo, da bi občina čimprej izplačala odškodnino šolstrednim kmetom za razlašeno zemljo. Odbornik za javna dela Gati mu je s tem v zvezi povedal, da je to vprašanje, ki ga morata rešiti goriška pokrajina in družba ANAS.

Komunistični svetovalec Chiarion je vprašal, kako je z novo stanovanjsko ljudsko hišo, v Ul. Garzaroli. Vprašal je tudi, ali bo goriška občina sodelovala pri deželni pobudi glede realizacije podobne dokumentacije o fašizmu v naših krajih.

Zgodovinska razstava fotografij v okviru 30-letnice osvoboditve

Konec junija bo v Sovodnjah 2. razstava črno-bele fotografije

V četrtek zvečer se je v zgornjih prostorih Kulturnega doma v Sovodnjah sestel odbor novoustanovljene Slovenskega fotografskega kluba «Skupina 75». Na seji so razpravljali o bodočem delu. Beseda je tekla tudi glede priprave fotografske razstave ob 30-letnici osvoboditve. Četrtkov sestanek je vodil predsednik kluba Miro Kuzmin.

Najprej so razpravljali o članstvu in s tem v zvezi sklenili, da bodo dali natisniti izkaznice. Fotografski klub bo v kratkem imel tudi grb, ki ga je narisal arh. Jože Cej iz Gorice.

Slovenski fotoamatjerji bodo letos poletni priredili drugo razstavo črno-bele fotografije, na kateri bodo lahko sodelovali vsi fotografi iz Slovenije in naše dežele. Razstava bo konec junija ob priliki poletnega praznika, ki ga priredijo v Sovodnjah. Zaradi tega so že sedaj nastikali dvojezične pravilnike, ki ga bodo dali vsem slovenskim in italijanskim fotoklubom.

V zvezi z letošnjim praznovanjem 30-letnice osvoboditve, se bo tudi «Skupina 75» na svojevrstnem način spomnila na ta jubilej. Njeni člani namreč že sedaj zbirajo fotografsko gradivo. Predvsem so se omejili na številne propagandne napise, ki jih še danes zasledimo na številnih hišah po naših vaseh, ter na razvaline in spomenike, ki spominjajo na tedanje čase. Odrptje te razstave bo 11. maja, ko bo v sovojenjski občini osrednja proslava 30-letnice osvoboditve. Te slike bodo potem razstavljali tudi v drugih

slovenskih vaseh na Goriškem in Tržaškem.

V zadnji točki dnevnega reda so razpravljali o sodelovanju fotokluba z raznimi slovenskimi časopisi in revijami.

PROSVETNO DRUŠTVO

«SOVODNJE»

vabi danes, 22. t. m., ob 20.30 v KULTURNI DOM, kjer bodo nastopili člani Amaterskega odra Prosek - Kontovel z veseligr v štirih dejanjih

NEIL SIMON

ZARES

ČUDEN

PAR

OB RAZPRAVAH O RABI SLOVENŠČINE V TRŽAŠKEM OBČ., POKR. IN DEŽELNEM SVETU

Povojni napori za uveljavljanje slovenščine v trž. občinskem svetu

V Mestnem osvobodilnem svetu in v sedmih izvoljenih občinskih svetih od 1946 do danes

PISMO UREDNIŠTVU

Po lanski juljski mednarodni manjšinski konferenci, zlasti pa po Morovem pismu pokrajinskemu predsedniku ter po vprašanju, ki ga je poslal na predsedstvo vlade tržaški župan glede rabe slovenščine v občinskem svetu, kakor tudi v zvezi s tržaškim zasedanjem vseh izvoljenih občinskih in pokrajinskih svetovalec ter z resolucijo glede rabe slovenščine, sprejeto na zadnji seji glavnega odbora SKGZ, je vsekakor zanimivo in poučno pregledati potek naprav, ki so bili storjeni v povojnem času za uveljavitev slovenščine v tržaškem občinskem svetu. Tak pregled je postal aktualen v teh dneh sprčo razprav v nekaterih tržaških izvoljenih svetih.

Zato sem imel za potrebno, da predloženi pregled sestavim na podlagi poročanj Primorskega dnevnika. Naj izrazim javno še predlog, da bi bilo potrebno podobne pregledne o naporih rabe slovenščine dopolniti tudi s podatki o tem, kako so o teh naporih poleg Primorskega dnevnika poročali v teh povojnih letih tudi drugi časopisi.

Zelo koristno pa bi bilo, če bi podobne pregledne že pred 30. obletnico osvoboditve pripravili še za napore storjene za uveljavljanje slovenščine:

1. v vseh ostalih izvoljenih organih v naši deželi, zlasti pa v goriškem občinskem svetu in
2. na tržaškem tribunatu ter v vseh ostalih sodiščih.

Toda ta naloga čaka verjetno tržaški novoustanovljeni Slovenski raziskovalni inštitut — SLORI.

V Trstu, 18. marca 1975

S. R.

13. maja 1945: prevajanje v slovensko in italijansko

Po osvoboditvi Trsta 1. maja seveda še ni bilo redno izvoljenega občinskega sveta, temveč se je na mesto njegovega konstituiranja v Mestni osvobodilni svet izvolili antifašistični italijanski - slovenski izvršni odbor — «Comitato esecutivo antifascista italo - sloveno» — CEAS - IAS. Še dvanajst dni po osvoboditvi je temu Mestnemu osvobodilnemu svetu — MOS — Komanda mesta JA pod poveljstvom gen. Dušana Kvedra izročila skoraj vsjo civilno oblast v mestu. To se je zgodilo dne 13. maja 1945 najprej med delovno konferenco v mestni palači na Velikem trgu — v mali

SEDEM OBČINSKIH VOLITEV V TRSTU

12. junija 1949. prva seja je bila 19.7.1949. za župana je bil izvoljen ing. Gianni Bartoli.
25. maja 1952. prva seja je bila 25. junija 1952. za župana je bil izvoljen drugi ing. Gianni Bartoli.
27. maja 1956. prva seja je bila 10. junija 1956. za župana je bil že tretji in zadnji izvoljen ing. Gianni Bartoli.
12. oktobra 1958. prva seja je bila 11. novembra 1958. za župana je bil izvoljen dr. Mario Franzil.
11. novembra 1962. prva seja je bila 18. decembra 1962. za župana je bil izvoljen zopet — zadnji — dr. Mario Franzil.
27. novembra 1966. prva seja je bila 26. januarja 1967. za župana je bil izvoljen prvi ing. Marcello Spaccini.
26. novembra 1972. prva seja je bila 12. januarja 1973. za župana je bil že drugi izvoljen ing. Marcello Spaccini.

dvorani (ker sedanje takrat še ni bilo). Iz poročil v Primorskem dnevniku in v «Il Nostro Avvenire» od 14. maja 1945 sledi, da so na tej seji govorili: gen. Dušan Kveder, Gildo Gustinčić, podpredsednik CEAS oziroma MOS, Rudi Uršič tajnik, izvršnega odbora, Franc Štoka - Rado, podpredsednik in Boris Kraigher podpredsednik PNOO. Popolne pa je bila v isti dvorani v mestni palači svedca izročitve civilne oblasti MOS-u. Govorili so: gen. Dušan Kveder, ing. Forti, tajnik izvršnega odbora MOS, Gildo Gustinčić, predstavnik MOS, major Pears, načelnik britanske vojske misije, Lino Zocchi - Ninici, poveljnik garibaldiskih vojskajskih formacij iz Furlanije, Paolo De Stradi kot predstavnik tržaških delavcev, don Canciani, Josip Ferfolja, Vlada Šebek v imenu antifašističnih žena, Donnini v imenu italijanske mladine, Franc Štoka kot predsednik MOS, Adriano Jaksetič. Kronist je v «Il Nostro Avvenire» napisal:

«Vsi govorijo so se prevajali v slovenščino oziroma v italijansko in angleščino.»

19. julija 1949: Vrišč in krič resolucija PLI o «nepristojnosti»

Prvič po vojni, pod angloameriško vojaško upravo ZVU, ki je prevzela oblast nad območjem cone A 12. junija 1945, so bile volitve občinskega sveta za Trst šele 12. junija 1949, t.j. čela štiri leta po prevzemu oblasti. Prva seja tega prevzema izvoljenega občinskega sveta za tržaško obdobje je bila 18. julija 1949. Na tej seji je po slovensko govoril samo dr. Jože Dekleva, ki je bil izvoljen na listi Slovensko - italijanske ljudske fronte. Toda uspešno mu je spregovorili samo sedem slovenskih besed in sicer:

«Gospodje občinski svetovaleci: v zvezi s predlogom...»

odločanja o dvojezičnosti. Ta resolucija je bila sprejeta z 39 glasovi, proti je glasovalo 20 svetovalec.

Na tej seji ni nihče drug govoril po slovensko, pač pa sta dvojezičnost zagovarjala svetovalec pok. Just Košta (KP STO) in pok. dr. Josip Agneletto (SDZ). Svetovalec Juraga (KP STO) pa je predlagal, naj bosta na seji prisotna poleg italijanskih stenografov še en slovenski stenograf in en prevajalec.

2. junija 1952: resolucija o «edinem uradnem jeziku»

Druge volitve v tržaški občinski svet so bile 25. maja 1952. To so bile tudi zadnje volitve pod angloameriško vojaško upravo ZVU, t.j. pred londonskim sporazumom 1954.

Prva seja novoustanovljenega občinskega sveta je bila 25. junija 1952 in je bila zelo razburljiva ter za tedanje razmere zelo poučna, predvsem zaradi znanih londonskih samovoljnih maršnih sklepov leta 1952, da prevzamemo vso civilno upravo v angloameriški coni bivšega STO državni funkcionarji iz Italije. «Primorski dnevnik» je o poteku te seje — doslej v zgodovini Trsta najbolj divje — poročal zelo obširno dne 26. junija 1952 na prvi strani pod velikim naslovom čez šest stolpcev:

«Prva seja tržaškega občinskega sveta v ozračju protislovenskega sovraštva. — IRENDISTI IN FAŠISTI PREPREČILI SLOVENSKIMA SVETOVALCEMA GOVORITI V SLOVENŠČINI. — Včerajšnja seja predstavlja nezasišano sramotno dejanje ljudi, ki si lastijo monopol nad demokracijo in ki v resnici nadaljujejo z izvajanjem fašistične zakonodaje proti vsem demokratičnim načelom in določbam o človeških pravicah — Oster protest dr. J. Dekleve proti kršitvi osnovnih pravic.

Resolucija predstavnikov štirih opozicijskih skupin, ki zahtevajo razveljavljanje londonskih sklepov, gospodarskih in finančnih dogovorov med ZVU in rimsko vlado in izročitve uprave cone A zastopnikom tržaškega ljudstva.»

Iz poročila v Primorskem dnevniku o tej seji objavljamo nekaj značilnih stavkov:

«... izginile so tudi vse sladke besede, a namesto tega je v naravnost divjaški obliki izbruhnil iz njih protislovenski strup v tistem trenutku, ko so se zasilale iz ust dveh slovenskih svetovalcev dr. J. Dekleve in dr. J. Agneletta slovenske besede.

«Ne razumem tega jezika!!!» je ves iz sebe kričal bivši in novoizvoljeni demokristjanski župan Bartoli... «Ka ko je dr. Jože Dekleva poskušal začeti svoj govor v svojem materinem jeziku, je nastalo takšno besnenje, kot da bi bil sodni dan; ne samo irendistični in fašistični svetovalci, temveč tudi njihovi pristajali na galeriji so začeli cepetati z nogami, kričati in naravnost tuili. Slišalo se je najrazličnejše poskove na račun Slovencev in Jugoslovancev, slišali so se glasovi, za katere ni mogče reči, ali v resnici prihajajo od človeških bitij...»

«Oba govornika... sta bila prisiljena nadaljevati v italijansko, kar pa razbesneli sovinitov ni popolnoma pomirilo.

«Gospodje svetovaleci! — Ko ugovarjam — je dejal dr. J. Dekleva —

da so mi v tem svetu preprečili govoriti slovenski, odločno protestiram proti kršitvi ene izmed osnovnih pravic in proti temu vsiljenemu, krivičnemu, nedemokratskemu ravnanju.»

«V tem svojem protestu se nočem sklicevati na čl. 7 priloge VI mirovne pogodbe z Italijo, ne na načela, sprejeta na 183. seji glavnega sveta OZN. Nočem oslanjati svojega protesta niti na okoliščino, da ZVU sprejema vloge in prošnje sestavljene v slovenskem jeziku...»

Sklicujoč se na naravno pravo je dr. J. Dekleva dejal:

«Kdor skuša opravičevati in braniti tako diskriminacijsko politiko, ni demokrat, marveč je nacionalšovinist s čisto fašistično miselnostjo...»

Dr. J. Agneletto pa je najprej obrazložil, nato pa prebral naslednji predlog resolucije, ki naj bi ga občinski svetovaleci sprejeli:

«Občinski svet obsoja sovražno in

diskriminacijsko propagando, ki je že nekaj časa v teku na tem ozemlju ter poziva italijansko in slovensko prebivalstvo k složnemu sožitju, k medsebojnemu spoštovanju in interesu pomiritev duhov ter zblizanja italijanskega in jugoslovanskega ljudstva.»

«... M. Bernetičeva je zahtevala že v samem začetku seje tolmača in stenografa za slovenščino.»

«Po daljši razpravi... je irendistična fašistična večina sprejela Gregoretijev predlog, da se ne more uporabljati v občinskem svetu slovenski jezik, češ da je

«v Trstu po zakonu edini uradni jezik italijansko.»

Proti tej formulaciji je glasovalo 15 občinskih svetovalcev, vsi ostali so glasovali za, medtem ko sta se dva vzdržala.

V številki od 27. junija 1952 pa je P.d. o tej divji seji objavil uvodni članek pod naslovom «PUJ...!», (Nadaljevanje v torek)

SPOMINI NA PRED TREMI TEDNI UMRLEGA REVOLUCIONARJA

Veljko Vlahović je mogel v Rovce v rojstno vas le s helikopterjem

Dolgih 35 let je živel stran od svojega doma - Ponovno so se vaščani sestali z njim pod divjo jablano sredi vasi - Spomini na mlada leta, na kačo, ki ga je picila, na košnjo

Prisrčen nasmeh Veljke Vlahovića

Tri tedne je danes od dne, ko se je po Jugoslaviji razširila žalostna vest, da je v Švici, kjer je bil na zdavljaj, na naglo umrl znani jugoslovanski revolucionar Veljko Vlahović. Njegova smrt je žalostno odjeknila v Jugoslaviji. Tudi v tujini, v Franciji, v Španiji, na Češkoslovaškem, v Sovjetski zvezi in drugod, koder je Veljko Vlahović živel, so se z obžalovanjem spominili človeka, ki je vse svoje življenje dal za osvoboditev človeka. Veljko Vlahović je bil Črnogorec. Iz vasiške Rovci, do koder moreš le peš. Ker je v Španiji izgubil nogo, ni mogel domov. Ni na obisk. In vendar si je Vlahović želel domov. Pred štiri leti je zares obiskal svojo rojstno vas. O tem srečanju po tolikih letih je bogorajski tehnik «Ilustriрана politika» zapisal naslednje spomine. Pravzaprav se prikazuje srečanja začne z dnem Veljkove smrti. Bogorajski revija piše: «Tega petka je bil na domu Miluna Selića v vasi Rovci v Trmanju partijski sestanek. Trmanjski

komunisti so razpravljali o etičnih nalozah. In v tem trenutku je planil na vrata kot zid bel Mihajlo Vlahović.

«Veljko je umrl» — je zajekljal s suhim grlom. Od tega petka že v pozni nočni uri je žalost pritisnila na Rovce, na Črno goro, na vso domovino. Pa tudi neke vrste ponos se širi, kajti Črnogorci vedo, da ljudje u mirajo, da pa njihova dela ostanejo. Črna gora je na to že zdavnaj navajena.

«Da, res je — pravi Milun Selić. — Poslušam mračne glasove, vendar mi srce raste. Nad našim Veljkom tudi vsa domovina, pa tudi vsi naši ljudje po svetu. Kome-morativne sestanke imajo v Nemčiji, v Franciji, v Ameriki, v Afriki, v Avstraliji, na Kitajskem, v Indiji... Smo zares vsi en narod, neverjetna moč, kadar je to potrebno, kadar deželo prizadene nesreča...»

Pred štiri leti je Veljko Vlahović po 35 letih prvič prišel v svojo rojstno vas, v Rovce v Trmanju. Prišel je bil prav gotovo že zdavnaj prej, toda kako naj bi on, težek invalid, prišel sem gor, v svojo vas, kamor ni poti. Tudi mladenič, ki bi se pošteno pogabljal, bi imel od glavne poti do sem dobro uro hoje. In tedaj so ga tovariši komaj da prepračili, da je sedel v helikopter, ki ga je pripeljal domov.

«Ljudje, ne — je govoril Veljko. — Ni lepo, da prihajam med svoje kmete, med svoje rojake s helikopterjem. Kaj bodo ti ljudje rekli...? Raje bi šel peš. Bom prišel pač ko bom prišel.»

In niti slutiti ni, kako so bili ljudje v Rovcih in v vsem Trmanju veseli, da ga bodo lahko imeli v gosteh. Ko se je zvedelo, da prihaja, so prihiteli vsi ljudje iz okoliških vasi, iz Cerovice, iz Vlahovičev, iz Veljge Dubokog, iz Mrivog Dubokog, iz Liješnja itd. Bilo je to nekega navadnega julijskega dne 1971. leta, ki se je za ljudi spremenil v praznik.

«Še kot deček — pravi stari Radule — je bil Veljko nad ostalimi otroci. Nekako bolj resen, miren, vedno čist kot kako dekle.

Motiv z obale pod Nabrežino

(foto Mario Magajna)

RADIO VELEIZIJA

SOBOTA, 22. MARCA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

10.30. 11.50 Sola
12.30. Poljudna znanost: Socialne informacije
12.55. Komični filmi: NORE GLAVE
13.30. DNEVNIK in Danes v parlamentu
14.10. Odprta šola: Tedenska oddaja o vzgojnih problemih
17.00. DNEVNIK in Izžrebanje loterije
17.15. Program za najmlajše: Program risanih filmov
17.40. Program za mladino
18.30. Poljudna znanost: Monografije
Današnja oddaja bo govorila o planinarstvu in alpinizmu
18.55. Sedem dni v parlamentu
19.20. Nabožna oddaja
20.00. DNEVNIK
20.40. STANLINO IN OLIO: KRVNA BRATA
21.00. Evrovizijska popevka 1975
22.45. DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

10.00. in 16.00. Zimski športi: Paralelni ženski slalom
18.00. Vzgojni problemi:
Oddaja za učno osebo je obravnavala vprašanje družbenega razvoja in komunikacij
20.30. DNEVNIK
21.00. Raziskave agencije «O»
Po delu Georgesa Simenona je kriminalko «Aretacija glasbenika» predelal za TV Jacques Lanzmann, režijo pa prevzel Simenonov sin Mark.
Gospodična Kikou je zelo lepa, po poklicu je striptizerka in se kaže v nočnih lokalih. Kot takšna je postala ljubica lastnika nočnega lokala, ki ga pozna pod vzdevkom «bančnik». Toda dekle se zaresno zalubi v glasbenika Joseja. Logično, da postane «bančnik» ljubosumen in skuša «pregovoriti» dekle tako, da jo prestraši, da bi mu ne ušla. Ko pa to ne zaleže «bančnik» umori bogatega ameriškega gosta, mu ukrade dragocen prstan in vse to napravi tako, da bi sum padel na saksofonista Joseja. Pri tem skriva nož, s katerim je bil Američan umorjen, v Josejev saksofon in s tajnim pismom opozori na to policijo. Kikou sumi, da sta z Josejem padla v past. Zato pokliče na pomoč Agencijo O in njenega agenta Torrenceja. Da bi pomagal saksofonistu, se sam žrtvuje in ga mlajšega Kikou Agencija O odkrije pravega zločinca in ga izroči policiji.

ITALIJSKI KOMIKI: MACARIO
Leta 1942 je Giorgio Ferroni režiral film z naslovom «Il fanciullo del West». V njem igra glavno vlogo Erminio Macario, z njim pa igrajo še Elli Parvo, Pino Scotti in Giovanni Grasso. V filmu igra Macario vlogo dobrega mladeniča, ki se po dolgih letih z diplomom v žepu vrne v svoj kraj na Divjem zahodu, kjer živi njegova družina. Macario bo osrednja osebnost v nepopravljivem vzdušju rivalitete. Zaljubljen se bo v hčerko nasprotnih družin in se bo z njo tudi poročil.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

10.00. PARELELNI SLALOM ZA ŽENSKAJE, prenos iz Val Gardene
15.55. Nogometna tekma: Željeznica — Hajduk, prenos
18.00. Obzornik
18.20. EZOPOVE BASNI
Barvna oddaja Ezopove basni je narejena po motivih Ezopovih poučnih zivalskih zgodb. V njej nastopa črni Ezop, ki ga igra Bill Crosby, ki pripoveduje zgodbo o želvi, ki je hotela leteti ter zgodbo o dirki med želvo in zajcem.
Oddaja je preplet risane in igrane filma. Sporočilo basni pa naj bi bilo: kdor visoko leti, nizko pade, kar velja za prvo basen, za drugo pa velja sporočilo, da tudi počasni daleč pride. Gornji dve basni sta predvsem za mlajše gledalce, druga oddaja madžarski Alfonzo, pa je namenjena vsem. Gre za dogajanje v cirkusu in bo prav gotovo vzbudila pri občinstvu mnogo smeha
19.30. DNEVNIK
19.50. Zunanepolitični komentar
20.00. Gledališče v hiši
21.00. Stockholm, POPEVKA EVROVIZIJE 1975
22.45. DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

10.00. Paralelni slalom, prenos iz Val Gardene
15.55. Nogometna tekma: Željeznica — Hajduk
18.30. Paralelni slalom za ženske, posnetek iz Val Gardene
20.15. DNEVNIK
21.00. POPEVKA EVROVIZIJE 75, neposredni prenos
22.00. NOČNI VITEZI, film

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Ponovno na sporedu; 13.30 Glasba po želji; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 19.10 Liki iz naše preteklosti; 19.20 Orkester; 19.40 Pevska revija; 20.00 Sport; 20.50 Dramatiziran roman; 21.20 Pevke.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro turo; 7.40 Jutranja glasba; 9.30 Pisan spored; 10.45 Glasba in nasvet; 12.00 Glasba po želji; 15.30 Jug. pevci; 16.45 Za konec tedna; 17.15 Primorska in njeni ljudje; 18.00 Vroči kilovati; 18.30 Zapoimo in zaigramo; 19.00 Prenos RL; 19.30 Pisana glasba; 22.00 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 8.30 Pevke; 9.00 V in jaz; 10.00 Reportaža; 11.10 Nemogoči intervjuji; 12.10 Lahka glasba; 13.20 Preizkusi; 14.30 Znanstvena oddaja; 15.10 Oddaja za bolnike; 15.40 Veliki variete; 18.00 Pisan glasbeni spored; 20.00 Mozartova opera «Kralj

pastir»; 22.20 Poje Giliola Cinquetti.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Naš plesni orkester; 10.15 Sedem dni na radiu; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob bistrem potoku; 13.30 Priporočila vam...; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.45 «Vrtljak»; 16.45 Iz albuma lahke glasbe; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Gremo v kino; 18.05 S knjižnega trga; 18.20 Rad imam glasbo; 19.40 Ansambel Jožeta Kampa; 19.50 Lahko noč, otroci; 20.00 Radijski radar; 21.00 Za prijetno razvedrilo; 21.30 Oddaja za izseljenke; 23.05 S pesmijo v novi teden.

ZA OČETOM

PIŠE JANEZ TRNOVC, RIŠE MIKI MUSTER

Dolgo je trajalo, da se je oče vsaj toliko zbral, da se je mogel pogovoriti s sinovoma o podrobnostih ženinine smrti, o tem, kaj sta storila in Amaronu in kako sta prišla do njega. Sedeč na veliki koreniki pod kavčukovcem, so si vsi trije pripovedovali novice iz časa, ko so bili ločeni. Dečka sta bila srečna, da sta našla očeta, oče pa je bil ponosen na njuna velika junaštva.

Dečka sta se pridružila delu pri nabiranju kavčuka, in pokazalo se je, da sta za to opravilo bolj sposobna, kakor odrasli. Hodila sta od kavčukovca do kavčukovca, delala zarez, postavljala posode in jih napolnile praznila. Kunji ju je vedno zvesto spremljal in stal tudi na straži pred kačami in drugimi nevarnimi pragozdnimi živalmi.

Tako je bilo življenje Stanka in njegovih dveh sinov vse do maja leta 1945, ko je tudi v amazonske pragozdove prispelo sporočilo, da je vojna v Evropi konec in da se tudi Japonci umikajo iz Burme, Vietnam, Indonezije in od drugod. Medtem pa, ko se je ves svet te novice razveselil, so se je nabrali kavčuka prestrašili. Potro so stikali glave, zakaj izgubili so zaslužek.

IZBOR IZ DELA

V tretjem letu po Parizu

Saigonske čete izpraznile Visoko planoto — Gorjanska plemena prestopila na stran FNO — Padlo zadnje oporišče Lon Nolovih čet na reki Mekong

Bitka za Indokino se nadaljuje na vseh zemljepisnih širinah: v Washingtonu med Belo hišo in Capitolom za nadaljevanje vojaške pomoči Lon Nolu; v Kambodži, kjer so Lon Nolve čete izgubile celo provinco Battambang in še zadnje oporišče na reki Mekong, in v Južnem Vietnamu, odkoder prihajajo iz Saigona vznemirljive novice o položaju Thieujevih čet.

Kakšen je položaj na teh bojiščih?

VIETNAM. osvobodilne sile so 12. marca zavzele mesto Buon-Ho in Ban-Me-Thout na južnovietnamski Visoki planoti. S tem so že štiri provincije središča v rokah osvobodilnih sil. V nedeljo je Saigon razburilo sporočilo, da so po zračni poti evakuirali iz nekdanjega enega od najmočnejših ameriških oporišč (20.000 ameriških in 10.000 saigonskih vojakov) iz Pleikuja štab II. saigonskega korpusa. Včeraj je bila vest dopolnjena z

novico, da so saigonske čete izpraznile vso Visoko planoto in jo prepustile osvobodilnim silam, ker niso imele rezerv, s katerimi bi jim kljubovale.

V tej operaciji je prišlo tudi do zanimivega političnega preobrata. Na Visoki planoti prebivajo gorjanska plemena, ki so po tradiciji sovražna Vietnamcem, najgre za saigonski režim ali za FNO. V času neposredne ameriške intervencije so bili ti gorjanci uspešno pomožna sila za ameriške čete. Leta 1969 so formalno izjavili lojalnost saigonski vladi. V

bitkah za Buon-Ho in Ban-Me-Thout pa so pripadniki FULRO (združena fronta za prenos oblasti za reosvoboditev zatiranih ras), v kateri so združena gorjanska plemena, aktivno sodelovali z borci FNO in so kot prvi vkorakali v zavzeti mesti.

KAMBODŽA. Silovitost obelovalnih naporov okrog Phnom Penha je polenjala, vendar so že skoraj vsa tuja veleposlaništva evakuirala svoje osebe iz kambodškega glavnega mesta. Lon Nol je žrtvoval svojega glavnega poveljnika Fernandezza v upanju, da bo s to gesto v sme-

storia, da bi se končala vojna v Kambodži s pogajanj. Za predlog so glasovali 4 senatorji, proti njemu pa 3. Zadnje besedo o tem bosta izrekla predstavniki dom in senat na plenarni seji in če se bosta oba izrekla za kompromisni predlog, bo ta postal zakon, ko ga bo podpisal predsednik Ford.

Razplet v Indokini je odkril dvoje otipljivih resnic: Sabotiranje političnih dohodov pariških sporazumov ameriški diplomaciji ni prišlo na načrtovanih dosežkih.

In drugo: Združene države zaradi spleta notranjopolitičnih in zunanje-političnih okoliščin ne morejo več uveljavljati svoje politike s pomočjo neposredne intervencije.

MIRAN ŠUSTAR

KRILOV: SAIGONSKI MRHOVINAR

Krokodil, Moskva

KAJ BODO JEDLI SOVJETSKI IN AMERIŠKI VESOLJCI?

Boršč, šči, harča

Za slovesno kosilo med zvezdami pripravljajo Sovjeti za svoje ameriške goste skrbno izbrana jedila v tubah

OD NASEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, marca — Priprave na prvi ameriško-sovjetski vesoljski znanek sredi julija letos se lotevajo vseh podrobnosti. Medtem ko v Zvezdnem gorodku pri Moskvi pričakujejo prihod ameriških vesoljcev na zadnje skupne vaje s sovjetskimi in ko tehnični strokovnjaki obeh držav še naprej usklajujejo vesoljske programe, pa so zavijali rokave tudi drugi, manj izstopajoči strokovnjaki: mojstri — vesoljske kuharice.

Ko bo posadka ameriškega Apolloja po spojitvi prestopila v sovjetski Sojuz, jih bodo sovjetski gostitelji sprejeli s tradicionalno rusko gostoljubnostjo. Resda ne z običajnim kruhom in soljo, kaj bi kruhovce drobtine in sol kaj kmalu zapolnile breztežni prostor v Sojuzu. Kljub temu pa bo jedilnik, ki ga ponujajo s sovjetske strani Američanom, takšen, da bi se ga ne branili niti izbirnejši sladokusec.

Za hladno predjed bodo sovjetski vesoljci ponudili pašeto, gnat in salamo. Nato bodo ameriški vesoljci lahko jedli z nožem in vilicami, tako da se bodo počutili čim bolj po domače, »po zemeljski«.

Za poobede bodo suhe češnje z orehi, torta in sokovi. Za skupni zajtrk pa je predvidena kava s hrenovkami na ruski način, salama ter pecivo. Tako h kosilu kot k zajtrku bodo ponudili posebno pečeno črni boroški kruh ali pa beli orlovski. Oba sta v SZ zelo popularna.

Sovjetski kuharji so poskrbeli, da bo vesoljska hrana čim bolj kalorična, hkrati pa tudi okusna. Jedi so kompaktne, narejene tako,

ukrajinski boršč (zelenjavna juha), gruzinsko juho harčo (pikantna mesna juha), ali pa ruski zeleni šči (zelnata juha s špinatno). Vse te jedi bodo postregli tople, vendar kajpak ne na krožnikih, ampak v tubah.

Kot glavna jed bodo sledili dušena govedina, kokoš in mesni pire. Te jedi bodo v posebnih posodah, iz katerih bodo vesoljci lahko jedli z nožem in vilicami, tako da se bodo počutili čim bolj po domače, »po zemeljski«.

Za poobede bodo suhe češnje z orehi, torta in sokovi. Za skupni zajtrk pa je predvidena kava s hrenovkami na ruski način, salama ter pecivo. Tako h kosilu kot k zajtrku bodo ponudili posebno pečeno črni boroški kruh ali pa beli orlovski. Oba sta v SZ zelo popularna.

Sovjetski kuharji so poskrbeli, da bo vesoljska hrana čim bolj kalorična, hkrati pa tudi okusna. Jedi so kompaktne, narejene tako,

da jih je moč uživati v breztežnem stanju. Kruh, pecivo in skuto so na primer izdelali v tako majhnih porcijah, da jih je moč pojesti z enim grizljajem. Jedi so prekriti s tanko, užito skorjico, da ne bi zanesle v prostor vesoljske ladje nevarnih drobtin.

Pri sestavljanju jedilnika so upoštevali tudi drugačen, nižji pritisk v vesoljski ladji Apollo, zato so morali sokovi in kava skozi poseben tehnološki proces, da se ne bi razpršili po prostoru. Napisani na sovjetskih tubah in posodah s hrano bodo za vsak primer tudi v ameriški vesoljski ladji Apollo, četudi bodo ameriški vesoljci dobro obvladali rusčino. Tako naj bi pač preprečili morebitne neprijetne kulinarne pomote.

Kaj močnejšega na zob pa v vesolju seveda ne bo moč dati. Žejo si bodo vesoljci gasili s sokovi in vodo. Izostal bo tudi tradicionalni ruski samovar s čajem, ker bi vrele kapljice kaj hitro spremenile vesoljsko ladjo v pravo rusko savno. Vseeno pa sovjetski vesoljski kuharji obljubljajo, da bodo poskrbeli za dobro počutje — vesoljskih železcev.

TIT DOBERŠEK

Bonn pod zemljo

Danes bo pod zahodnonemško prestolnico zapeljalo sedem vagonov, ki so »kršчени« po velikih nemških mestih

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, 20. marca — Vse je nared: iz Zahodnega Berlina, Hamburga, Münchna, Frankfurt, Stuttgarta, Nürnberga in bližnjega Kölna so na tržnici sredi starega Bonna zbrani gostje iz družine zahodnonemških mest s pozemeljsko železnico, da bi na kar se da slovesen način sprejeli v svojo sredo Benjamina. V soboto popelje prvih sedem vagonov, »krščenih« po tehle mestih, častne goste, na čelu s prometnimi ministri, nadžupani in drugo prominenco.

Od glavne železniške postaje mimo vladnega »Bonn-hattana« — kjer pride na dan — bo vozila tla do Bad Godesberga, diplomatske metropole na Renu. Kaj je novega v Bonnu? Dolgo nismo imeli kaj pravega povedati; zdaj se bomo lahko bvišim »bonncem« pohvalili: tudi mi imamo »U-Bahne«.

Premajhno mesto

Priti prvič v Bonn je čudno doživeti. Vsi že tako vemo, da Bonn sploh ni pravo mesto, marveč le velika vas. Za ljubljancema je to kaj pomembno »okrepčilo«, da lahko odloži svoje »velemestne« komplekse.

»Dame in gospodje, čez nekaj trenutkov prispeemo v Bonn.« sporoča v supermodernem »trans-europ-express« (TEE) nežni sopranček.

Vlak že pred Bad Godesbergom zapusti rensko tesno dolino ter se začne prepletati med hiše, ki počasi prehajajo v neurejene — nenarčtovane namreč, sicer postajajo vse bolj »šike« — mestne ulice. Smuk in če dobro gledaš, lahko se prebereš tri postajne tablice »Bonn-Bad Godesberg«. Tu tale »gospode« med vlaki sploh ne postojijo, čeprav bi gotovo tu izstopila kakšna ekseklenca. Potem jo bruce dobesedno lomasti kar počez čez mestne ulice: z ene in druge strani čakajo avtomobilске kolone pred zaprtimi zapornicami.

Bonn, glavna postaja. Če že tako piše, pač mora tako biti. Verjel pa vsekar ne bi, če ne bi tako pisalo. Ne veš, ali je nekakšen pol zapuščen zgodovinski spomenik ali čaka na bombo.

Stop pred zapornicami

Pred postajo kopljemo, razbijajo, betonirajo, gradijo in podirajo. Ze dolga leta. Tudi tu se »Bommerje« lahko zadnje čase pohvaljajo, da se jim je spremenila stara znana podoba, da so »odstrelili« zdaj to zdaj tisto znano meščansko hišo. Prostor za podzemeljsko delajo. Pravzaprav so jo do slepe postaje že prišli. Od tu bo v soboto popeljal prvi vlak. 3200 metrov bo brzel v luknji, tik za Bundeskanzlerplatzem pa bo prišel

na »diplomatskem dirkališču« ven.

Promet v Bonnu Bonn leži na Renu, tudi z druge, leve strani ima nekaj predmetov. Če stanuješ tam preko in če ravno nisi blizu enega treh velikih mostov — severni in južni sta avtocesta mostova — boš hitro s trajektom preko in se ti ni treba še zdaleč toliko bati, kot če stanuješ preko proge.

Stari Bončani se grenko šaljijo med seboj z vprašanjem, kaj največ počenja pravi Bončan. Čaka pred zapornicami. Po teje progi se vali namreč strahovit promet, večina potniških vlakov iz Hamburga ali vestfalске končne postaje Dortmundu vozi tu preko za Frankfurt, Stuttgart in München. Le na nekaj mestih je cestni promet dvignjen nad nivo, zapornica pa je v Bonnu preko dvajset.

Tole velja povedati vsem ljubljanskim Bežigradčanom in Šiškarjem, ki jim Drenikova para živce: v Bonnu bi šele ponoreli. Ko takole, demino, hitiš na postajo — vlak te ne bo čakal — pa se ti zgodi ravno zdaj, da 15 minut ne dvigne zapornice. Prava šola za živčene!

V zvezni vasi

Sicer pa velja naša pozornost danes podzemeljski železnici. Dobrih sedem let so vsi obiskovalci »zvezne vasi« občutili bionska gradbišča. Na glavni prometni žili, ki se že tik za univerzitetnimi mestnimi vrati imenuje Aderallee, so razkopavali, zadnja leta še posebej hrupno pred kancelerjevo palačo Schaumburg in tiskovnim središčem Tulpenfeldom. Sicer so to še vedno gradbišča, na enem raste nova vladna zgradba »Bundeskanzleramt«, na drugem pripravljajo vhode v podzemeljsko.

Tri tisoč zelenih dreves poganja po bionskih ulicah iz velikih modrih »U«. Podzemeljska železnica je nov priopevek k čistemu okolju, hočejo povedati s tem plakatom

ANTON RUPNIK

BERITE PRIMORSKI DNEVNIK

Panamski prekop ni samo trgovska pot

Ponos ali sramota Paname

Bodo ZDA predale pomembno strateško točko?

Strateški položaj predstavlja eno izmed največjih bogastev, ki ga dežele čuvajo in izkoriščajo v svoje dobro. To ne bi mogli reči za Panamo in njene prebivalce, ki se že več kot 60 let ponizani z žalostjo ozirajo na 8-kilometrski široki pas svoje zemlje, kjer se vije tuja zastava, kjer veljajo tuji zakoni in kjer tuji interesi izkoriščajo njihovo največje bogastvo: Panamski prekop.

Pravzaprav bi lahko trdili, da je pomembnost prekopa, tako gospodarska kot strateška, v sedemdesetih letih obstoja Panamski republiki naprila več škode kot koristi.

Kmalu pod odkritju Amerike je postalo jasno, da bo to področje imelo izreden strateški pomen. Španci so območje Paname izkoristili kot tranzitno točko za blago, ki so ga vozili iz zahodne obale Amerike v Evropo in obratno. V tem času se je tudi začel velik razcvet tedanjega mesta Paname. Pomembnost tega križišča poti, ki so spajale novo in staro celino, so uvideli že španski kralji (že tedaj se je porodila zamisel o prekopolu), v času borbe za politično neodvisnost Latinske Amerike od Špancev pa tudi Simon Bolivar.

Administrativno je zemlje današnje Paname pripadlo pred neodvisnostjo in po njej Novi Granadi (Nueva Granada), ki so jo nekaj časa se-

stavljala ozemlja današnje Venezuele, Ekvadorja, Kolumbije in Paname. Z razpadom Nove Granade (ali Velike Kolumbije) leta 1830 so se prvič pojavile v Panami težnje po odcepitvi od Kolumbije. Te težnje so bile posledica oddaljenosti Panamske province od glavnega mesta in izouranosti, ki jo je povzročila Panamska provinca od administrativnega centra (še dandanes deželi nista povezani s kopensko potjo, tako da se vse komunikacije odvijajo po morskem in zračni poti) in plod spletke velikih sil, ki so želele pridobiti to ozemlje, da bi lahko na lažji način uresničile načrte o prekopolu.

Ceprav je Panama po tradiciji in kulturi sodila h Kolumbiji, je prav prisotnost tako pomembne tranzitne poti (1850. leta je že obstajala železnica, ki je povezovala Atlantik in Pacifik), narekovala lastni pečat njene ekonomskemu razvoju. Kolumbija, pod čigar upravo je bila tedaj Panama, je leta 1878 odobrila Francozom koncesijo za izgradnjo prekopa. Ta poskus se je za Francoze končal klavrnou nekaj let kasneje. Tedanji predsednik ZDA Grant je spoznal realne možnosti izgradnje prekopa in veliko korist, ki bi jo ta prinesel ZDA (povezava med Kalifornijo in vzhodno obalo ZDA), vendar se je Kolumbija tedaj že zavedala pomembnosti tega ozemlja, zato ni privolila v novo koncesijo za izgradnjo prekopa.

Tu se prične zadnje dejanje panamske tragedije, kjer so glavno vlogo odigrali ZDA, Kolumbija in Franci-

ja, medtem ko je Panama bila le ne-močna priča razvoja dogodkov. Ne bi mogli govoriti o secesijski vojni niti ne o kampaniji za neodvisnost Paname. Dogodki so se odvijali hitreje in preprosteje. Ko je skupina nacionalistov 3. novembra 1903. leta proglašila neodvisnost Paname, je Kolumbija bila sredi voje in odrezana od panamskih dogodkov. Poleg tega je administracija Panamske železnice, ki je bila v rokah ZDA, iz Washingtona dobila naloge o prepovedi transporta kolumbijske vojske. Dogodki so potem potekali kot na tekočem traku: 6. novembra je ZDA priznala novo državo, 18. novembra je francoski državljani Philippe Bunau Varilla podpisal pogodbo o odstopu osemkilometrsko ga pasu za izgradnjo prekopa. V zameno je Panama dobila 10 milijonov dolarjev in letno vsoto 250.000 dolarjev (ki se je kasneje povečala).

Zgodovina panamske »neodvisnosti«

Kakšni so pravni vidiki pogodbe med ZDA in Panamo (ki je ostala nespremenjena do današnjih dni)? Le malo ljudi bi si upal zavračati panamske pritožbe glede veljavnosti te pogodbe. Mednarodno pravo ne priznava koncesij, danih za vselej, kar je primer te koncesije. Vzdrževanje štirinajstih vojaških baz na ozemlju Pa-

namskega prekopa krši pogodbo, po kateri je vojska lahko nastanjena na območju prekopa le za časa vojne. Končno, in kar najbolj bode v očeh Panamcev in njihovih ponos, je dejstvo, da dejansko pogodba ni bila nikoli plod sporazuma med Panamo in ZDA. Zunanji minister Paname Juan Antonio Tack pravi: »Philippe Bunau Varilla, ki je bil podpisnik pogodbe, je bil francoski državljani in do tedaj v službi francoske družbe, ki je gradila Panamski prekop. Po podpisu pogodbe je za vselej odpotoval v Francijo, kjer je dobil visoko odklikovanje francoske vlade. Dejansko nobeden predstavnik Paname ni bil v Washingtonu, ko se je odtičala usoda prekopa, podpisnik pa je tam predstavljati je svoje interese in interese Francije (to mnenje lahko upoštevamo kot uradno stališče panamske vlade). Vse okoliščine, v katerih je bila ta pogodba podpisana, postavljajo vprašanje veljavnosti sporazuma. V kolikor pa bi ta sporazum le bil veljaven, je nemogoče trditi, da je bil plod poštene igre med obema prizadetima podpisnikoma.

Poleg omenjenih pravnoformalnih vidikov pogodbe je še vrsta pojavov, ki močno žalijo nacionalni ponos Panamcev (in povzročajo materialne izgube). Območje prekopa je najizrazitejši primer (in zadnji v Latinski Ameriki) klasične oblike kolonializma. Območje ZDA imajo na območju prekopa absolutno suverenost in v nekaterih primerih s tem kršijo pravila o prosti plojbi po prekopolu. Tako je, npr. lanske leto prišlo do ostrih obtožb na račun zaustavljanja dveh trgovskih ladij (čilske in sovjetske), ki so jih oblasti na prekopolu zaustavile na zahtevo vojaške hunte v Čilu, ker naj bi vozile tovor, ki je bil plačan za časa Allendejeve vlade (ladji sta se po znanih čilskih dogodkih obrnili in odpili proti kubi). Panamski časopisi so se zgražali nad dejstvom, da hočejo ZDA celo na njihovem ozemlju odigrati vlogo mednarodne policije.

V današnjem času, ko je Latinsko Ameriko zajel val nacionalizma in medsebojnega sodelovanja, pa se Panamci najbolj zgražajo nad posebnimi antigverilskimi šolami, ki jih imajo ZDA na območju prekopa. V teh šolah se poleg severnoameriških vojakov urijo tudi oficirji iz nekaterih dežel latinske Amerike. Skorajda ni diktatorja v Latinski Ameriki, ki ne bi šel skozi to šolo. Medtem ko panamska vlada razvija dobre odnose

z naprednimi režimi v Latinski Ameriki, se na njenem ozemlju urijo najbolj vneti nasprotniki teh režimov.

Finančna vprašanja

Viri iz ZDA trdijo, da investicije v gradnjo prekopa (v vrednosti 386 milijonov dolarjev) še niso bile amortizirane in da še sedaj ni bilo povrnjenih 317 milijonov dolarjev. Take številke so v popolnem nasprotju z logiko »businessa«, pri katerem so severnoameričani tako večji. Če so te številke resnične in po šestdesetih letih delovanja prekopa investicije predstavljajo tako breme, ali ne bi bilo koristneje za ZDA, da prepustijo prekop Panami?

Med leti 1955 in 1970 so čisti dohodki prekopa znašali okoli 700 milijonov dolarjev. Poudarjajo pa, da so vozarine za prekop ostale nespremenjene od leta 1914, kar lahko tolmачimo kot subvencioniranje venikih ladjarjev na račun nerazvite dežele. Posebna študija ECLA (Ekonomska komisija Združenih narodov za Latinsko Ameriko) o Panamskem prekopolu ugotavlja, da so vozarine med leti 1960 in 1970 znašale 757 milijonov dolarjev, vendar, če bi z uvedbo ekonomsko upravičenih vozarin te znašale okoli 2.600 milijonov dolarjev. S tako povečanimi vozarinami bi ladjarji še vedno prihranili 5.400 milijonov dolarjev s plojbo čez prekop. Drugi viri OZN trdijo, da so celo te številke prenizke. Ne glede na to, katere podatke upoštevamo, je vsota 1,9 milijona dolarjev, kolikor Panama dobi za prekop, smešno nizka.

Doslej smo govorili le o dohodkih, ki so v neposredni zvezi z obratovanjem prekopa. Koliko posrednih koristi pa so imele ZDA od 1914. leta s prevozom vojaških ladij in materiala v prvi in drugi svetovni vojni ter v korejski in vietnamski vojni? Nekateri ocenjujejo te posredne dohodke, oziroma prihranke na približno 11 milijard dolarjev!

Do nedavnega ZDA niso hotele slišati o nikakršnih pogovorih s panamsko vlado za ureditev tega vprašanja. Navajale so vrsto razlogov, zaradi katerih niso bile pripravljene spremeniti niti v najmanjših detajlih dosedanj pogodb. Tudi Panama je čedalje bolj odločno zahtevala revizijo sporazuma, oziroma prepustitev

prekopa Panami, zlasti po prihodu generala Omarja Torrijosa na predsedniško mesto. Pri tem pa Panamo podpira vse večji del javnosti in in uradnih krogov v Latinski Ameriki. Tako so februarja letos v glavnem mestu Mehike na sestanku vseh zunanjih ministrov latinskoameriških dežel s Henryjem Kissingerjem sprožili tudi to vprašanje.

V zadnjem času sta se predstavnika ZDA in Paname že dvakrat sestala, da bi poiskala rešitev, ki bi bila sprejemljiva za obe strani. To je prvič, da so ZDA privolile v direktne pogovore o tem vprašanju. V šestdesetih letih pogovorih sta se strani sporazumeli v osmih točkah, ki naj služijo kot osnova za pričetek pogajanj: 1. razveljavitev sporazuma iz 1903. leta, 2. čas, v katerem lahko ZDA še uporabljajo prekop, in čas, v katerem mora biti v celoti povrnjen Panami, 3. progresivno upravljanje prekopa s strani Paname, 4. nevtralnost prekopa, 5. panamska participacija v administraciji, operativni in obrambi prekopa, 6. zmanjšanje sedanjega ozemlja, ki pripada administraciji prekopa, 7. načrtovanje novih del na prekopolu, 8. povečanje deleža dohodkov iz prekopa Panami.

Seveda omenjenih osem točk predstavlja le začetno fazo dogovarjanja za vrnitev prekopa Panami. Ni verjetno, da bodo ZDA zlahka izpuštile to strateško točko, od katere imajo več kot samo finančne koristi. Vendar pa postaja jasno, da tudi Panama ne bo pristala na kompromise, ki bi temeljili na neenakopravnosti. Upoštevati je treba tudi, da se je prav v zadnjem letu močno spremenilo razmerje sil v svetu in da bo Panamo podpiral večji del sveta pri uresničevanju njenih upravičenih zahtev. Pričakovati je, da bo kmalu prišlo do postopne predaje administrativnih in operativnih poslov prekopa ter povečanja deleža dohodkov Panami, medtem ko se popolna predaja prekopa Panami lahko zaradi velikih interesov ZDA na tem področju urejave zavleče.

Torej kaže, da je vprašanje rešitve problema Panamskega prekopa le vprašanje časa. Ta čas pa je odvisen ne le od pogajalcev obeh Paname, temveč v veliki meri tudi od podpore neuvrščenih dežel, ki se prav v današnjem času bolj kot kdajkoli prej borijo proti nadaljnjemu izkoriščanju nerazvitih dežel in veseleli.

Matjaž Medvedšek

Dialog o cestah s sosedi

Slovenski in italijanski cestni strokovnjaki si prizadevajo, da bi ustanovili meddržavno komisijo, ki bi se posvetila skupnim cestnim načrtom

Pri načrtovanju našega cestnega omrežja je nedvomno odločilnega pomena, da se naši strokovnjaki soočijo tudi s pogledi in interesi graditeljev cest v Italiji. Tako lahko zapišemo po nedavnem obisku predstavnikov republiške skupnosti za ceste SRS v Rimu, ko je šlo za prav takšno izmenjavo mnenj in skupnih predlogov. Še več, takšno sodelovanje lahko res privede do tega, da bo sčasoma ustanovljena tudi posebna meddržavna komisija, ki se bo posvetila cestnim problemom in načrtom, ki zadevajo državi.

Ce posežemo nekoliko nazaj, lahko ugotovimo, da še pred leti na tem področju ni bilo takšnih stikov, ki bi lahko na primerni ravni dovolj vsebinsko izražali interese enih in drugih ali celo sprejeli zavezujoče sklepe. Vendar se to stanje krepko spreminja in kaže, da bodo razgovori vse uspešnejše tekli.

Sosede zanimajo naše ceste

Ceprav so naši cestni strokovnjaki v teh letih poskušali reševati manjše probleme kar z bližnjimi sosedi, imajo pri razpravi o potrebah projekcije cestnih povezav, ker jim niso bila jasna vsa stališča soseda. Zato je tudi prišlo večkrat do nepotrebnih razprav o primarnosti cestnih povezavah z Italijo. Takšno je tudi mnenje direktorja republiške skupnosti za ceste SRS inž. Lj. Zlatiča, ki pristavlja še naslednje: »K iskanju posebnih organizacijskih stikov in razgovorov nas je v Sloveniji še posebej spodbudilo, ko smo slišali, da se v severni Italiji snuje nekakšen konzorcij, ki se pogovarja z vzhodnimi socialističnimi državami o cestni povezavi z Vzhodom in bližnjim vzhodom mimo Jugoslavije. Takrat je republiška skupnost za ceste prosila tudi za razgovor, da bi ugotovili, kakšne so zamisli glede izgradnje cest na obeh straneh Slovenskega strana je ob tem jasno povedala, da imamo dolgoročne in kratkoročne programe razvoja cest, ki pa finančno segajo le do 1985. leta, idejno tehnično pa tudi dalje. Pri tem bi bilo seveda ustrezno iskati tudi najboljše povezave jugoslovenskega dela z vzhodnim, toda tako, da ne bi obšli Jugoslavije.«

Nove oblike sodelovanja

Po teh zgodnejših pogovorih so se slovenski in italijanski cestni strokovnjaki srečali še večkrat. Vendar natančnejše opredelitve omejenega cestnega programa niso dosegli. Predvsem zaradi energetske in gospodarske zagat, ki je v Italiji pripeljala tudi do tega, da je tam vsaka nova graditev avtocest za nekaj časa ustavljena.

Vendar lahko povemo, da so strokovnjaki precej razmišljali o tem, da bi bilo treba, v skladu z našimi predpisi, najti nekakšno poslovno organizacijsko obliko, ki bi omogočila, da bi lahko zbrali dovolj finančnih kapitala za izgradnjo te ceste. Z ekonomsko študijo pa bi morali dokazati, da bo cestni na tej cesti povrnila posojilo.

Prišlo je tudi do predloga, da bi ustanovili mešano komisijo. Republiška skupnost je bila obveščena, da je vsa stvar šela v nekakšnih idejnih pogovih, da pa tudi italijanski stran zanima, če lahko naš sistem izgradnje cest in avtocest postane sestavni del tranzitnega omrežja med Vzhodom in Zahodom. Na obeh straneh smo zainteresirani, da tudi o tem dolgoročno razmišljamo, saj dejansko vse kaže na to, da bi

lahko sčasoma dobili tudi takšno cestno povezavo čez Slovenijo oziroma Jugoslavijo.

Na republiški skupnosti za ceste pravijo, da je treba proučiti vse možnosti, ki se nam ponujajo ob takšni cestni povezavi čez naše ozemlje. Tako so tudi povedali, da pred 1985. letom naši načrti kažejo na to, da lahko odločilne poseže med v izgradnjo ceste na primorskem področju (Razdrto-Sežana), vendar pa so tudi ostali cestni odseki vezani na takšen daljši rok. Rešitev bi lahko bila v tem, da bi neke našli ugodnejše kredite za ta dela. Pri tem je firma Autostrade pripravljena, da poskuša dobiti o tem soglasje nekatere evropskih finančnih hiš, da bi skupaj v kakih desetih letih zagotovili povezavo med Trstom in Budimpešto.

Nove oblike sodelovanja

Po teh zgodnejših pogovorih so se slovenski in italijanski cestni strokovnjaki srečali še večkrat. Vendar natančnejše opredelitve omejenega cestnega programa niso dosegli. Predvsem zaradi energetske in gospodarske zagat, ki je v Italiji pripeljala tudi do tega, da je tam vsaka nova graditev avtocest za nekaj časa ustavljena.

Vendar lahko povemo, da so strokovnjaki precej razmišljali o tem, da bi bilo treba, v skladu z našimi predpisi, najti nekakšno poslovno organizacijsko obliko, ki bi omogočila, da bi lahko zbrali dovolj finančnih kapitala za izgradnjo te ceste. Z ekonomsko študijo pa bi morali dokazati, da bo cestni na tej cesti povrnila posojilo.

Prišlo je tudi do predloga, da bi ustanovili mešano komisijo. Republiška skupnost je bila obveščena, da je vsa stvar šela v nekakšnih idejnih pogovih, da pa tudi italijanski stran zanima, če lahko naš sistem izgradnje cest in avtocest postane sestavni del tranzitnega omrežja med Vzhodom in Zahodom. Na obeh straneh smo zainteresirani, da tudi o tem dolgoročno razmišljamo, saj dejansko vse kaže na to, da bi

Devize za sadje in zelenjavo

VLADICIN HAN — Kmetijsko-industrijski kombinat Delišev v Vladočinem Hanu bo letos v primerjavi z lanskim letom povečal izvoz za približno 35 odstotkov. Največ bodo izvozili sadja in zelenjave (zmrznjene) in konzerviranih proizvodov. Do konca tega leta si obetajo približno 60 milijonov dinarjev deviznega priliva. Največ blaga tega kmetijsko-industrijskega kombinata pokupijo ZRN, Švica, Italija, Britanija in Francija.

mislijo, ki bi bila zadovoljna za reševanje cestnih vprašanj na celotnem mejnem območju. Naša želja in koncept sodelovanja naj bi temeljila predvsem na tem, da ni mogoče reševati problemov na neki točki, ki je zanimiva za eno ali druge, temveč da vse skupaj lahko rešujemo le upoštevajoč vse probleme, ki se lahko ob tem odločilne poseže med v izgradnjo ceste na primorskem področju (Razdrto-Sežana), vendar pa so tudi ostali cestni odseki vezani na takšen daljši rok. Rešitev bi lahko bila v tem, da bi neke našli ugodnejše kredite za ta dela. Pri tem je firma Autostrade pripravljena, da poskuša dobiti o tem soglasje nekatere evropskih finančnih hiš, da bi skupaj v kakih desetih letih zagotovili povezavo med Trstom in Budimpešto.

Zanimiva pa ni le poveza-

va preko Trsta, ampak tudi, kaj v Italiji menijo glede povezave čez Gorico. Pri nas je jasno izraženo zanimanje za povezavo med Trstom in Razdrtom, vendar je treba enako pravno razpravljati o problemu Gorice, pa tudi o tem, kakšna bo v perspektivi cestna povezava med Ratečami in Trbižem in podobno.

Ob koncu lanskega leta so na pogovori sicer ugotovili, da je nastopila določena križa, posebej pri graditvi italijanskih avtocest, vendar to ne bi smelo ohromiti medsebojnega ugaševanja programa.

Pogovori so pred kratkim ponovno stekli v Rimu, kamor so se napotili predstavniki republiške skupnosti za ceste. Kot pravi direktor Lj. Zlatiča, ga je prijetno presenetilo, ko jih je generalni direktor cestne institucije ANAS obvestil, da italijanska stran tudi po menjavi njihove vladne zelo pozitivno gleda na ustanovitev posebne mešane komisije. Tudi italijansko ministrstvo za javna dela je predlagalo ministrstvu za zunanje zadeve, da nadalje prouči možnosti za ustanovitev in delo takšne komisije. Ravno tako so pokazali, da želijo skupne zadeve obravnavati na širši ravni, predvsem pa enakopravno vse probleme. Povedati je treba še nekaj. Čim bo mešana komisija

Koncipirana je že tudi nadaljnja povezava proti Reki (ne čez Kozino), ampak preko Divače, po Vremski dolini in naprej proti Rupi. S tem bi za zelo dolgo rešili tudi sedanjo kritično cestno povezavo Ljubljane z Reko, ki bi bila potem sicer nekoliko daljša (in ne bi proti Reki zavila že v Postojni) ampak še vseeno najmanj draga.

STOJAN ŽITKO

Na kratko

Dež vliva kmetijcem optimizem

NOVI SAD, 19. marca (Tanjug) — V Vojvodini je od približno milijon hektarjev ornih površin, ki so predvidene za letošnji spomladanski setev, ostalo nezoranih samo še okrog 135.000 hektarjev. To so ugotovili na seji pokrajinskega štaba za setev. Deževje, ki je te dni zajelo skoraj vso Jugoslavijo in osvežilo rodovitno površino, vliva kmetijcem optimizem in upanje, da bo akocijski program spomladanske setve uspešno opravljen. Seveda pa so še vedno nekateri nerešeni problemi, zlasti kmetom primanjkuje traktorjev in rezervnih delov, kakor tudi nekaterih vrst gnojil.

Redna kontejnerska linija

Koprška luka je sklenila z Jugolinijo dogovor o uvedbi redne kontejnerske zveze s Severno Ameriko. Petega aprila bo ladja »Pionir« odprla redno kontejnersko progo, hkrati pa bo naložila kontejnerje tudi v reški luki. V Kopru so minuli mesec pretovarili nad 100 kontejnerjev in to večidel blaga v tranzitu Pričakujejo, da bo kontejnerski promet postopoma naraščal glede na gospodarske potrebe in redne zveze. Lani je imela koprška luka okoli 1.439.000 ton generalnega blaga, del tega blaga pa je primeren za kontejnerizacijo. Obeta letošnja meseca je v luki tudi sicer promet precej nad povprečjem. V turek je bilo pred pristaniščem zasidranih 12 ladij, ki so čakale na prostor ob pomolih. Od lanskega leta na sidrišču še ni bilo takega velikega števila kakojčih ladij. To potrjuje predvidevanja, da bo promet letos ponovno naraščal. S tem pa je tem bolj aktualna naloga v roku dokončati zastavljene investicije, kot so terminal za sipke tovore, posodobitve in mehanizacije in tudi terminal za kontejnerski promet. Ta naj bi bil gotov do prihodnjega leta. Za zdaj bodo ladje s kontejnerji pristajale ob pomolih za generalni tovor, ki imajo ustrezna dvigala.

GUSTAV GUZEJ

Koper – Severna Amerika BiH in Libija

Bosna in Hercegovina ima z Libijo precej dobro razvite gospodarske odnose. Prvi so to deželo začeli osvajat bosanskohercegovski gradbeniki, ki pa so se — podobno kot slovenski kolegi — največkrat po svoji krivdi na libijskih gradbiščih pošteno opekli in zaslužili le velike izgube. Počasi pa so se stvari zboljšale in zdaj znaša bosanskohercegovski izvoz v Libijo 2,5 odstotka, uvoz pa 2,2 odstotka celotnega izvoza odnosno uvoza BiH. S sarajevskega letališča sta ta teden potleteli prvi letali z mesom za Libijo. Sarajevski UPI je namreč z neko državno libijsko družbo sklenil pogodbo o dobavi mesa za 6,7 milijona dolarjev. Jasno je, da je tu UPI nosilec te kupčije, na pomoč pa so mu morali priskočiti tudi drugi rejci živine v Jugoslaviji UPI se tudi dogovarja, da bi v Tripolisu zgradil klavnice in hladilnice, ki bi jih oskrboval z živo živino in z mesom. HEPOK in UPI sodelujeta v Libiji pri ureditvi namakanja velikih zemljišč Čeprav je Libija država v razvoju, je zaradi natega izobilja bogata in je pripravila zajetne programe za razvoj svojega gospodarstva. Ta razvoj cenijo, da bo stal Libijo na stotine milijonov dolarjev. Več podjetij iz BiH (Energoinvest, Soko, Unioninvest, Hidrogradnja in Geostrage) se je že vključilo v ta razvoj in ponudilo svoje znanje in storitve v izvajanju tega napredovanja libijskega gospodarstva.

BOGDAN NOVAK

Kmalu cesta na vrh Lovčena

CETINJE, 19. marca (Tanjug) — Delegatom vseh treh zborov skupščine občine Cetinje so danes sporočili, da bodo z modernizacijo ceste od Cetinja do vrha Lovčena začeli sredi aprila. Sredstva so zagotovljena, napravljen pa je tudi projekt. Republiška interesna skupnost za ceste mora odločiti, kdo bo izvajalec del. Dolžina ceste bo 20,5 kilometra, širina asfaltna podlage pa 5,5 metra. Spodnji sloj podlage bodo položili do 15. julija letos. Skupščina občine se je zavezala, da bo pravočasno opravila razlastitev zemljišč, da dela zaradi tega ne bi zastala.

STOJAN ŽITKO

Haloze dobe vodo

800 mladincev, ki bodo letos gradili vodovod od Lancove vasi do Majšperka, bo v Haloze prineslo življenje

MAJŠPERK, marca. Zahodni del Haloz je oživel. Točneje tisti del med dolino Podlehnik, od Lancove vasi do Majšperka, kjer bodo letos začeli graditi vodovod. To je danes za prenekatero meščana nerazumljivo, če pa vemo, da so Haložani na hribih ali vovozih vlačili vodo tudi po uro daleč do domačij, da je prenekatara domačija zaradi pomanjkanja vode dogorela, še preden so prišli gasilci, da je ostalo sodobno gospodarjenje zaradi pomanjkanja vode samo mrtva črka na papirju, je radost Haložanov razumljiva.

Sedanja načrtovalci gospodarskega razvoja pujske občine dokazujejo, da so dokončno pospravili s miselnostjo o čakanju pomoči od zunaj. To dokazujejo s pospešeno gradnjo in modernizacijo cest ter vodovodov, ki so pogoj za večji razmah industrije, predvsem pa za posodabljanje kmetijstva za podkrepitve teh navedenih povemo, da so na primer na območju celotne pujske občine od vojne do 1972 leta zgradili ali modernizirali le 28 kilometrov cest. Samo v 1972. letu so uredili 54, leto dni pozneje 24 in lani 31 kilometrov cest. Če izvajamo elektrifikacijo in se ustavimo pri vodovodih, moramo povedati, da je bilo z vodo preskrbljeno le Pujsko polje, medtem ko so Haloze in Slovenske gorice do nedavna v glavnem trpele žejo. V zadnjih dveh, treh letih so uredili del regionalnega vodovoda v Podlehniku, ki zdaj že sega 6 kilometrov daleč in napaja gospodinjstva v dolini, zgradili so 4,5 kilometrov lokalnega vodovoda v Zeta lah, letos pa bodo krajani krajne skupnosti Stoperice gradili svoj vodovod v Jožini 4 kilometrov. Prebivalci, za hodnega dela Haloz največ pričakujejo od vodovoda, ki bo segal skoraj 13 kilometrov iz Lancove vasi do Majšperka in napajal gospodinjstva na tem območju. Pozneje ko bodo zbrali denar za nove priključke pa v bistvu velik del najrazvitejšega območja Haloz.

Kako iz zaostalosti? »Gospodarski razvoj nekega kraja ali območja ne moreš pospeševati samo z resolucijami, pravi Ivan Smole, učitelj sicer predsednik IS KS Majšperk. »Po podatkih iz Melikove Geografije povečamo, da je Majšperk 1954 le bil zaposloval 55 ljudi. Tu mi stisim na Tekstilno tovarno in Tovarno strojil. Septembra lani pa je Tovarna vomenih izdelkov zaposlovala 467 delavcev, Konfekcija Konus, nekdanja strojilnica pa 95 ali skupaj 560 ljudi. Torej so v 20 letih zaposlili le pet ljudi več. Za to so gotovo objektivni vzroki, kot so slabe ce-

ste, pomanjkanje vode in stanovanj.

Majšperk ima s svojo specifično lego, obstoječo industrijo in zaledjem velik pomen za pujsko občino. Če ne ponavljamo, da je prav Majšperk vrsto let po vojni s svojo industrijo polni obinsko blagajno, da ima kot urbano naselje po srednjem razvojnem programu po leg Puja in Kidričevega največje možnosti za razvoj, potem je zdaj zadnji čas za dograditev vodovoda in modernizacijo ceste. Trenutno nam manjkajo le še trije kilometri tri asfalta, da bi Majšperk približal svetu. Za pa je letos na voljo premal denarja, da bi uredili ta preostali, v bistvu najzahtevnejši del ceste.

Krajevna skupnost Majšperk združuje 14 naselij, s približno 14.000 občani Sam Majšperk ima od tega 2.400 občanov. Zato je gradnja vodovoda v ta kraj vnesla nova načrtovanja. Vsako gospodinjstvo bo za gradnjo vodovoda prispevalo 1.000 din. V Majšperku računajo, da bo že v kratkem na voljo mnogo novih delovnih mest, s tem pa se povečuje tudi stanovanjski problem. Mladi, ki so zdaj zaposleni v Majšperku žele z odročnih, najnerodovitejših obronkov Haloz v dolino, zato bi potrebovali okrog 100 stanovanj, če bi želeli zalezi ti odliv prebivalstva v tužno in druge kraje. Zato rade na črtujejo gradnjo večjih stanovanjskih enot, s katerimi bi privabili v kraj tudi strokovnjake, ki jih modernizirna na industrija že zdaj potrebuje.

Oživel Majšperk

Gradnjo vodovoda iz Lancove vasi do Majšperka, gradili bi ga naj v dveh etapah, bodo prevezli mladi iz vse Slovenije in pobratenih občin. V petih imenah bi naj sodelovalo 800 brigadirjev, ki bodo začeli z delom koncem maja.

»Od te akcije pričakujemo mnogo več, kot samo fizično pomoč mladim Haložanom,« pravi Franc Princ se krekar občinske konference mladih v Puju. »Za vrsto let ugotovljamo, da mladi na tem delu Haloz ne najdejo svoje

ga prostora. Izjema je Majšperk, kjer so mladi aktivni. Z zdaj ugotavljamo, da bo akcija vnesla mnogo svežine v kraje, kjer bo zgrajen vodovod. Mladi oživljajo, postajajo del družbenopolitičnega življenja. Postajajo del življenja in dela ostalih družbenopolitičnih organizacij, kjer se doslej niso uspešno vključevali. To pa je tisti del akcije, ki je bistven, čeprav se ne da ovrednotiti z denarjem.

V razgovoru z mladimi smo izvedeli, da so bile njihove razčlene vrste, svežine so zapuščali osrotele kmetije in se zaposlovali v bližnjih industrijskih centrih ali v tujini, nepovezane in slabo organizirane. Zaradi pomanjkanja prostorov in denarja so nekoliko bolj zaživele v kulturno prosvetni dejavnosti in z delom mladih kmetovalcev.

Kot nikoli doslej

Z dograditvijo elektrarne Srednja Drava II pri Forminu bodo dani pogoji tudi za gradnjo regionalnih vodovodov s katerimi bodo napajali presušene Slovenske Gorice in Vzhodne Haloze.

»Delovne akcije kot so v Dolni, Kidričevem, Lovrencu in Majšperku bomo razširili na širše območje Haloz in Slovenskih gorice,« trdi ing. Jože Botolin, načelnik za gospodarsko pujske občine »Osnrednja akcija o vodovod do Majšperka s bo velja približno 15 milijonov. Gradnjo bomo pocičili z delom mladih. Regionalni vodovod bomo gradili naprej iz Podlehnik proti Zaklu ga razširili na obronke Haloz preko Majškega in Dvavnjskega vrha do Vidma in letos na Gorco. V programu imamo nato gradnjo vodovoda Vzhodne Haloze, v predelu Leskovca, Cirkulca in Zavrča. Z dograditvijo teh vodovodov in cest bomo preprečili razseljevanje Haloz in Slovenskih gorice, kjer smo dosegli že kritično mejo. Po drugi strani pa bomo z vodo in cestami končno ustvarili pogoje za razvoj gospodarstva, predvsem industrije in sodobnega kmetijstva,« meni ing. J. Botolin.

JANEZ SEVER

Obletnice so priložnost, da se ozremo nazaj in ocenimo prehojeno pot. Zato verjetno ne bo odveč, če pred praznovanjem 30-letnice osvoboditve še enkrat vsaj v mislih obnovimo razvojna prizadevanja, iskanje pa tudi slepa pota gospodarstva Ljubljane, ki je kot mnoga druga slovenska mesta začelo svoj veliki skok na ruševinah. Napori za napredek mesta so v marsičem postavili Ljubljano nad republiško povprečje, zelo visoko pa tudi v jugoslovenskih razsežnostih.

Ta ugotovitev velja tako za narodni dohodek, ki je po začetnih podatkih znašal 38.975 dinarjev ali 2.293 dolarjev na prebivalca, kakor za obremenjevanje gospodarstva, ki v primerjavi s slovenskim v zadnjem času že kaže znake nazadovanja, zastarelosti in zaostajanja za časom.

Ker zadnja ugotovitev nikakor ne razvrednoti ogromnega napredka, ki ga je Ljubljana naredila v tridesetih letih svobode, lahko brez strahu pogledamo nekaj podatkov, ki med drugim potrjujejo tudi njen gospodarski razcvet.

Kljub temu da je to mesto bolj kot industrijsko trgovsko, izobraževalno, znanstveno, kulturno in prometno središče, je bilo v desetletjih po vojni magnet, ki je neustavljivo privlačil slovenske selitvene tokove. O tem govorijo številke.

Vablivo mesto

Leta 1931 so na ožjem mestnem območju našli 60.000 prebivalcev, konec vojne pa je v mestu dočakalo že 92.000, na širšem mestnem območju pa kar 106.000 ljudi. V prvem desetletju po vojni se je prebivalstvo Ljubljane povečalo za 40.000 prebivalcev, danes pa je v mestnih matičnih knjigah vpisanih več kot 272.000 ljudi.

Priliv prebivalcev iz okolice mesta, drugih slovenskih predelov in republik ni bil vedno enak. Prvi priseliteni val so zaradi razvoja industrije, obnove in načrtnega usmerjanja delovne sile zabeležili v letih 1948-49. V naslednjih treh letih je pomanjkanje stanovanj in počasna gradnja pripila vrata selitvenemu prirastku. Po občasni vvalovih priseljevanja in dveh prehodnih zastojih leta 1959 in 1962 sta omebne vredni le leti 1965 in 1967, ko je treba manjše priseljevanje v slovensko glavno mesto pripisati bolj pretehtanemu odpiranju novih delovnih mest pod vplivom gospodarske reforme.

Glede na širjenje mesta, razvoj industrije in drugih dejavnosti pa tudi spremembe razvojnih težej Ljubljane se je spreminjal odnos med aktivnim in drugim prebivalstvom in struktura zaposlenih po posameznih dejavnostih. Ta pa je ob tolikšni koncentraciji zaposlenih, kakršna je v Ljubljani, dokaj dober kazatelj nekaterih vsakokratnih značilnosti mesta in njegove udeležbe pri ustvarjanju družbenega proizvoda in narodnega dohodka v okviru širše družbene skupnosti.

Ob primerjanju števil takoj opazimo, kako se večja delež zaposlenih prebivalcev Ljubljane, akrtati pa se vztrajno zmanjšuje delež kmetov. Tako je bilo 1953. leta 100.118 ali 56,9 odstotkov Ljubljancanov v delovnem razmerju, leta 1961 pa se je ta odstotek povečal že na 61,1 ali 126.377 ljudi. Precejšen skok je Ljubljana registrirala tudi v naslednjih dveh letih, tako da je bilo leta 1971 že 164.884 ali 64 odstotkov prebivalcev ljubljanskih občin zaposlenih, medtem ko je bilo kmečkih prebivalcev 11.533 ali 4,4 odstotka Ljubljancanov. To pa je padeč v primerjavi z letom 1953, ko se je na območju Ljubljane ukvarjalo s kmetijstvom kar 21.987 ali 12,5 odstotka Ljubljancanov.

Zanimiva je tudi primerjava zaposlenih v obrti in industriji v posameznih obdobjih. Podatki — v primerjavi z drugimi panogami — namreč jasno kažejo na mestno razvojno usmeritev pa tudi na to, da se je Ljubljana pred vojno ter v ne tako odmaknjeni preteklosti bolj kot ne branila razcveta industrije.

Vodita trgovina in industrija

Po podatkih iz leta 1931 je delo v industriji in obrti 9.599 ljudi. Prvo leto po vojni je stalo za stroji le 7.000 delavcev, deset let pozneje pa že 17.300, medtem ko jih je bilo v obrtnih delavnica 8.600. Do leta 1964 se je število zaposlenih v raznih industrijskih panogah več kot podvojilo.

saj so takrat na območju ljubljanskih občin našli kar 39.012 industrijskih in 9.949 obrtnih delavcev. Te številke so se iz leta v leto večale, tako da je dajalo leta 1969, 17 ljubljanskih industrijskih panog kruh kar 43.634 delavcem in njihovim družinam, štirileto pozneje pa 61.297 zaposlenim. Hkrati pa je bilo v družbenih in zasebnih delavnicah zaposlenih 9.380 ljudi.

Z večanjem števila zaposlenih, rasto produktivnosti in spremembami nekaterih drugih okoliščin, kot so na primer razmere na trgu, ugodni pogoji za investicije in drugo, se je spreminjal (večal) tudi delež ljubljancanov pri ustvarjanju družbenega proizvoda in narodnega dohodka. Ker so ti podatki za prva povojna leta nepopolni, naj za ilustracijo rasti družbenega bruto proizvoda omenimo primer ljubljanskega Litostroja, ki je leta 1947 do 1955 povečal vrednost bruto proizvodnje kar za 33-krat.

Leta 1967 se Ljubljana lahko pohvali, da je družbeni bruto proizvod dosegel vrednost 7.524.893.000 dinarjev, kar je 115 odstotkov več kot pred štirimi leti. To ugotovitev pa moti podatek, da je imelo na tak skok bruto proizvoda, v tako kratkem času precejšen vpliv povečanje cen. Res pa je, da se je pri ustvarjanem bruto proizvodu Slovenije delež Ljubljane, ki je leta 1963 predstavljal 21,7 odstotka, leta 1967 povečal na 22,1 odstotka.

V skupnem prispevku Ljubljane je imela takrat največji delež industrija, sledijo pa ji trgovina, gradbeništvo, promet, obrt, komunala, gostinstvo, turizem itd. Ta vrstni red »nosilcev« družbenega proizvoda se je obdržal tudi do leta 1972, ko je bila vrednost bruto proizvoda 20.436.000.000 dinarjev, družbenega proizvoda, ki vključuje amortizacijo, osebne dohodke, akumulacijo in sklade, pa 9.988.000.000 dinarjev. Pri tem je manj razveseljeval dejstvo, da so v Ljubljani to leto počasneje rasli skladi in akumulacija glede na republiško merilo, medtem ko so se v Sloveniji povečali povprečno za 23, so se v Ljubljani le za 13 odstotkov. To pa zato, ker so akumulacija in skladi manj dinamično na-

raščali predvsem na dveh, za Ljubljano najbolj pomembnih področjih, to je v industriji (9 odstotkov) in trgovini (12 odstotkov).

Različne stopnje rasti družbenega proizvoda so spremenile tudi strukturo po področjih. Tako se je nekoliko zmanjšal delež trgovine in industrije, ki pa kljub temu še vedno prednjačita v ljubljanskem družbenem proizvodu s 36,5 in 30,6 odstotka, »pomogli pa so si še gradbeništvo, promet in kmetijstvo.

Kljub stagnaciji ali celo nazadovanju na posameznih področjih gospodarstva je republiško središče vedno korak ali dva pred slovenskim povprečjem pri tretjem pomembnem kazatelju razvitosti: narodnem dohodku.

Razlike med občinami

Ceprav prebiva v ljubljanskih občinah le nekaj več kot 15 odstotkov slovenskega prebivalstva, je njegova udeležba v narodnem dohodku republike sorazmerno ugodnejša. Tako je narodni dohodek Ljubljane leta 1961 predstavljal 22,3 odstotka slovenskega, šest let pozneje pa celo 26,1 odstotka. Do leta 1972 se je ta delež znižal na 25,4 odstotka, kar ni bilo nenavadno, saj se je v Ljubljani skoraj v vseh gospodarskih panogah narodni dohodek povečeval počasneje kot v okviru republike.

Kljub temu pa ne kaže izgubljati glave, saj slovensko glavno mesto še vedno dokaj trdno ohranja prednost pred povprečnim narodnim dohodkom v republiki. Med leti 1961 in 1967 je ta prednost celo 70 do 90 odstotna, za zadnja leta pa lahko trdimo, da je narodni dohodek na prebivalca Ljubljane za tretjino večji kot na povprečnega Slovenca. Tako bi leta 1967 vsak Slovenec lahko pobral 8.241 dinarjev novoustvarjene vrednosti, Ljubljancan pa 13.135 dinarjev, če bi delili le na območju ljubljanskih občin ustvarjeni narodni dohodek Ugodno razmerje je bilo tudi leta 1972.

Ljubljana po 30 letih

Korak za stoletje

Mesto, ki spreminja videz in razvojni koncept

Ljubljani počasneje kot po drugih občinah ljubljanske regije pa tudi kot drugod po Sloveniji. Za tako stanje naj bi bilo krivo dejstvo, da je v narodnem dohodku republiškega središča udeležena trgovina z velikim deležem. Po drugi strani pa je bila pred dobrim desetletjem ljubljanska trgovska mreža precej bolj razvita kot drugod in se zato danes kaže manjši odstotni delež produktivnosti.

Hkrati ne kaže prezreti ugotovitve, da je imela v Ljubljani leta 1968 v produktivnosti največ uspeha trgovina s 78.097 dinarji neto proizvoda na zaposlenega. Takrat so ugotovili 11 odstotno letno rast produktivnosti, medtem ko se je leta 1973 povečala za 10 odstotkov. Za kolikšno vsoto gre pri tem, lahko sklepamo iz ugotovitve, da se je to leto zaradi omejenega 10 odstotne produktivnosti povečal celotni dohodek ljubljanskega gospodarstva kar za 26 odstotkov. Seveda pa je zvoeden zaradi 27 odstotnega povečanja cen. Kljub temu pa je bil končni učinek gospodarjenja — dohodek za razdelitev, še vedno za 19 odstotkov večji.

Predlani je bil celotni dohodek ljubljanskega gospodarstva 68.518.907.000 dinarjev. Od te vsote je 65,2 odstotka prispevala trgovina, 19,1 industrija, 5,6 gradbeništvo in 4,2 odstotka promet. Kljub prednjačenju pa delež obeh najmočnejših panog nenehno pada, medtem ko se večja celotni dohodek turizma, gradbeništva in stanovanjsko-komunalne dejavnosti.

Izpolnjena obveznost

Našteti podatki so le drobci iz gradiva, ki nesporno potrjuje ugotovitve, da je Ljubljana v zadnjih desetletjih izpolnila precej tistega, kar je Boris Kidrič 16. maja 1949 rekel na radiu »Svobodna Ljubljana«: »Munastvo, ki smo ga izkazali v vojni, moramo izpričati tudi v delu. Junakom borbe naj sledi junaki dela!« Sadovi gospodarskih načrtov, proizvodnih nalog posameznih delovnih kolektivov, nest

SMUČANJE

Klammer osvojil zadnji smuk za SP

Trije tekmovalci na vrhu lestvice za SP

ORTISEI, 21. — Avstrijec Franz Klammer je osvojil poslednji smuk, veljaven za letošnji svetovni pokal. Lestvica današnjega smuka je bila namreč taka:

1. Klammer (Av.)	2'01"22
2. Haker (Nor.)	2'01"84
3. Russi (Švi.)	2'02"27
4. Roux (Švi.)	2'02"78
5. Berthod (Švi.)	2'03"03
6. Cordin (Av.)	2'03"73
7. R. Thöni (It.)	2'03"74
8. Grissmann (Av.)	2'04"04
9. Plank (It.)	2'04"21
10. Veith (ZRN)	2'04"29

Po tem smuku je nastal na lestvici za svetovni pokal dokaj zanimiv položaj: kar trije tekmovalci so namreč pred poslednjim nastopom tega tekmovalca, vzporednim slalomom, ki bo na vrsti v nedeljo, na vrhu lestvice z enakim številom točk. Ta lestvica je zdaj taka:

1. Gustav Thöni (It.), Ingemar Stenmark (Šve.) in Franz Klammer (Av.)	240
2. Piero Gros (It.)	196
3. Haker (Nor.)	147
4. Hinterseer (Av.)	117
5. Herbert Plank (It.)	89
6. Grissmann (Av.)	87

SPORT NA TV

Italijanska TV bo danes iz Greda prenašala po 2. sporedu od 9.45 do 12.30 ženski vzporedni slalom, veljaven za SP, od 16. do 18. ure pa bodo predvajali registrirani izveščevalci tega tekmovalca.

Jutri bo na 2. sporedu italijanske TV od 9.45 do 12.30 prenos moškega vzporednega slaloma, od 15. ure do 15.45 prenos krova «5 minov», od 15.45 do 17.45 registrirani prenos moškega vzporednega slaloma, od 17.45 pa bomo videli zaključni del kolearske dirke po Reggio Calabria.

NOGOMET

ZANIMIV DVOBOJ V KRIŽU MED VESNO IN JUVENTINO

V 3. AL bo osrednje srečanje med Primorcem in De Macorijem na Padričah

2. AMATERSKA LIGA

V devetem povratnem kolu bo Primorje sprejelo v goste S. Anno. Po treh zaporednih neuspehih so «erdec-rumeni» prejšnjo nedeljo vendar izbojevali točko proti Flaminio. To je nekoliko dvignilo moralo pri moštvu, ki se zavedajo, da bo jutrišnji nasprotnik trd oreh. Tržačani (kljub temu, da imajo malo možnosti dohiti vodilni Stock) vseeno računajo na visoko uvrstitev, zato bodo prišli na Prosek z namenom, da odnesejo obe točki. Domačini prav gotovo ne bodo položili orožja, saj hočejo varovanci Barbianja dati v zaključnem delu prvenstva nekaj zadoščanja prosečkim navijačem.

Zarja bo gost Flaminio, ki trenutno deli predzadnje mesto s predstavniki Duina. Srečanje bo precej naporno za Bazovce, saj Tržačani (zaradi kočljivega položaja) se na bi zadovoljili s polovičnim izkupičkom. Bazovci, ki so nekoliko boljše uvrščeni (vsekakor niso še na varnem), računajo proti Flaminio prav na remi.

Zanimiv in razburljiv bo predvidoma derbi v križu med Vesno in Ju-

ventino. Križani so v povratnem delu precej popravili svoj položaj na lestvici, saj niso v osmih odigranih tekmah osvojili poraza in so osvojili 10 točk. V zadnjih dveh nastopih so se pri Vesni izkazali napadalci, ki so zabil šest golov. To potrjuje, da so Križani trenutno v dobri formi. Juventina je bila v povratnem delu pomanjkljiva prav v napadu saj so štandreži v osmih tekmah dali le pet golov. Zato je povsem razumljivo, da bo Juventina jutri v križu zbrala obrambni sistem igre v upanju, da odnese eno točko. Predvidevanja za ta derbi so tvegana. Kot v vsakem derbiju je tudi tu možen vsak izidek. Vsekakor je Vesna (ki igra na domačih tleh ob podpori navdušenih kriških navijačev) favorit.

V ostalih tekmah predvidevamo zmago Portucaleja nad Costumulo, delitev točk med Duinom in Campinellami, zmago Libertasa nad Giarzolanami, celotni izkupiček za Sagrado v dvoboju s Stockom in delitev točk med Edero in Isonzon.

3. AMATERSKA LIGA

Na Goriskem gresta Sovodnje in Mladost v goste.

Sovodnje bodo igrali proti ekipi Villesse, ki je trenutno na drugem mestu lestvice. Ker predstavniki Villesse še vedno upajo na spodnji del vodilnega Fogliana, računajo na zmago in upoštevajo, da igrajo doma, imajo Sovodnje malo možnosti, da bi jim prekrili račune.

Tudi Dobrovec, ki grede v goste k solidnemu Fossaloni imajo malo možnosti, da odščitne točko domačinom, ki so v Fossaloni klonili le vodilnemu Foglianu.

Na Tržaškem bodo v skupini O odigrali deveto povratno kolo. V ostalih dveh skupinah bodo odigrali nekaj zaostalih tekem.

Brezani bodo sprejeli v goste vodilno Aurisino, ki si ne sme dovoliti niti delnega spodrsilja, saj bi to lahko bilo za Nabrežino usodno. «Plavi» se tega dobro zavedajo, kljub temu upajo na pozitiven izid.

Po dveh pozitivnih nastopih so sprejeli Union v goste Libertas Rocol, katerega so Podlonejci dohitele v pravih teden z zaostalo tekmo z Baxterjem (1:1). Razumljivo je, da v tem dvoboju računajo Podlonejci na zmago.

Osrednje srečanje bo na Padričah med Primorcem in De Macorijem. Izid srečanja bo odločilen za predstoj v višjo ligo, saj imajo trenutno Tržačani le točko več od Primorja. V Trebach vlada optimizem. Vsi se zavedajo, da je De Macori solidna ekipa, ki v 17 nastopih ni osvojila poraza in je dobila le pet golov. Trebenci pa so v 17 tekmah klonili le De Macoriju. Izkazali so se posebno v napadu saj so dosegli največ golov (47). Torej jutri na Padričah najboljši napad, proti najslabši obrambi. Kdo bo zmagoval? Težko je dati odgovor, vendar Trebenci, ki igrajo doma, lahko ra-

Od 29. marca do 2. aprila bo na Poljskem v Zakopanih, mednarodni ženski košarkarski turnir. Udeležila se ga bo tudi italijanska državna ženska reprezentanca.

DOMAČI ŠPORT

18.00 v Pordenonu

Volley Ball — Sloga

JUTRI

NEDELJA, 23. marca 1975

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku

Primorje — S. Anna

15.00 v Trstu, Sv. Sergij

Flaminio — Zarja

15.00 v Križu

Vesna — Juventina

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Zagreju

Villesse — Sovodnje

15.00 v Fossaloni

Fossaloni — Mladost

JUTRI V 2. AMATERSKI LIGI

Veliko zanimanje navijačev za drevišnji derbi v Dolini

Danes in jutri bodo stopile na igrišče vse naše odbojbarske ligaške ekipe

čunajo na navdušeno bodrenje domačih navijačev, ki bodo v tem dvoboju igrali važno vlogo. B. R.

HOKEJ NA LEDU

Jugoslovani v formi
SAPPORO, 21. — Potem ko so na svetovnem hokejskem prvenstvu B skupine v Sapporu Jugoslovani večer premagali Nizozemce s 7:3, so danes slavili prepričljivo zmago nad Japonci z 8:4.

Totocalcio

Cagliari - Napoli	1	2
Cesena - Varese	1	1
Florentina - Ascoli	1	1
Juventus - Inter	1	1
L.R. Vicenza - Sampdoria	1	1
Lazio - Roma	1	X 2
Milan - Torino	X	X
Ternana - Bologna	X	X
Arezzo - Verona	X	X
Catanzaro - Perugia	1	X
Taranto - Foggia	1	X
Giulianova - Modena	X	2
Messina - Reggina	1	X

MLADINSKE NOGOMETNE LIGE

Med naraščajniki tudi Union vztrajno prodira proti vrhu

V nedeljo se je začelo poprvenstveno tekmovalje mladincev

MLADINCI

Prejšnjo nedeljo se je pričelo tekmovalje mladincev. Union je v prvem kolu že osvojil celoten izkupiček na račun Interja SS. Zmagoviti gol za Podlonejce je dosegel Košta. Poudariti pa moramo, da je Inter SS nastopil v zelo okrnjeni postavi. Verjetno največje presenečenje tega kola je tesna zmaga Costalunga nad Giarzolanami.

V skupini B je Zarja takoj okusila grenkobo poraza. Bazovci so klonili Fortitudu s klasičnim 2:0. Najvišjo zmago pa je dosegla Edera v tekmi s Roianesem. Ta zmaga potrjuje dober vrstitev Eder v komaj zaključenem prvenstvu in jo uvršča med glavne favorite te skupine.

IZIDI

SKUPINA A
CMM - Muggesana 2:2, Inter SS - Union 0:1, Costalunga - Giarzole 1:0.

SKUPINA B

Roianese - Edera 0:4, Barcola - Cremcaffè 0:1, Fortitudo - Zarja 2:0.

NARAŠČAJNIKI

Prejšnjo nedeljo se je zaključil

ZACETNIKI

14.15 v Trstu, Sv. Alojzij
Triestina B — Breg

KOŠARKA

FINALE

PROMOCIJSKEGA PRVENSTVA
11.00 v Trstu, Ul. Montecengio
Bor — Libertas Trst

FINALE NARAŠČAJNIKOV

11.00 na Kontovelu
Kontovel — Lloyd Adriatico

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

8.30 v Trstu, Elizejske poljane
Inter — Sokol

SMUČANJE

TROFEJA MOBILIERI

9.00 na sedlu Planžutan
Nastopa tudi SPDT (VSL)

TRNOVSKI MARATON

9.30 v Črnom vrhu
Nastopa tudi SPDT

ODBOJKA

V ŽENSKI C LIGI

Veliko zanimanje navijačev za drevišnji derbi v Dolini

Danes in jutri bodo stopile na igrišče vse naše odbojbarske ligaške ekipe

MOŠKA C LIGA

V štirinajstem kolu moške odbojbarske C lige bo drevi Kras gostil v nabrežinski občinski telovadnici lanskega drugoligaša Ferronija iz Verone, ki trenutno zaseda dobro tretje mesto na lestvici. Krasovci imajo še teoretično možnost, da dohite Brusegano, ki je nabrala kar 6 točk več kot predstavniki zgornje občine.

Vendar pa krasovci niso še vrgli piske v koruzo in so kljub slabim rezultatom dobro regirali, saj se res vedno potrudili, toda le zaradi nezadostnega števila treningov za tretjeligaško prvenstvo (le dvakrat tedensko) in zaradi pomanjkanja športne sreče so običajni na predzadnjem mestu lestvice. Kot je bilo razvidno prejšnjo soboto v Belunu in v sredo na turnirju v Gorici, igrajo sedaj «belordeči» bolj sproščeno, kar občutno vpliva na učinkovitost igre.

V prvem delu prvenstva je v Veroni Kras kljub okrnjeni postavi igral zelo dobro. Če bo drevi ponovil takratni nastop, bi morali dobiti svoj cilj in osvojiti prvi pav

točk v povratnem delu prvenstva. —bs—

ŽENSKA C LIGA

Derbi v Dolini med Bregom in Borom bo prav gotovo osrednji odbojbarski dogodek za ta konec tedna. Najprej je potrebno omeniti, da bosta obe šesterki stopili na igrišče skoraj popolni, saj bo pri Bregu manjkala samo Marija Kofol, pri Boru pa Mesesnelova. Oba trenerja bosta imela tako precej široko manevrsko možnost pri iskanju najboljših postav, kar pri prvem derbiju ni bilo mogoče. V letošnji sezoni sta Breg in Bor srečala dvakrat in Tržačanke so obakrat zmagale. Bor prav proti zastopnici iz Doline igra odlično. Vprašanje pa je, če bo ta tradicija obveljala. Domačinke bodo gotovo zaigrale izredno prizadevno, da bi pospravile četrti par točk, kar bi pomenilo tudi izdaten korak proti bolj varni sredini lestvice. Drevišnje gostinje bodo prav gotovo hotele ohraniti še naprej svojo nepremagljivost v srečanjih z Brežankami. Torej se nam res obeta zanimivo odbojbarsko srečanje.

MOŠKA D LIGA

Naš edini zastopnik v tej ligi — Bor — igra doma. Gostil bo solidni S. Giorgio iz Marghere. Borovci so zmagali v prvem srečanju s 3:1, kar je dokaj dober porok, da bodo drevi kljub popravili tudi osmi zaporedni par točk. Plesničar in tovariši so ta čas v odlični formi. Igrali pa bodo brez Pučke, ki se je moral zaradi poškodovanega kolena za daljši čas posloviti od odbojbarskih igrišč.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Danes in jutri se v tej ligi prične povratni del tekmovalja. Sloga odhaja v goste k vodilnemu Volley Ballu v Pordenonu. Domačinke, ki so ostale praznih rok v tekmi s Sokolom, bodo gotovo pazljivo in bojovito. Prav zaradi tega čaka sloge izredno težava naloga.

Odbojkarice Bora bodo gostile dobro jutro in imajo zelo malo možnosti za uspeh.

Kontovel se obeta lepa prilika, da prekine serijo porazov, kar odhaja v goste k poprečnemu AGI v Gorici.

Sokol igra jutri dopoldan z Interjem, ki ima samo dve točki manj. Nabrežinke so v zadnjih nastopih zaigrale tako kot znajo in niti ne navadna jutranja ura jih ne bi smela spraviti ob zmago.

G. F.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V prvem kolu povratnega dela bo drevi šesterka Doma iz Gorice gostovala v Trstu, kjer se bo spoprijela ob 21. uri s tamkajšnjo ekipo ACLI San Giacomo.

Domačini odhajajo na to gostovanje v upanju, da bodo odigrali lepo tekmo. Več kot v to pa težko lahko upajo, saj se ACLI potezuje za najvišja mesta lestvice. Kljub temu bi morala biti ta tekma še kar borbeno in izenačena.

Tekma ACLI San Giacomo (Trst) — Dom (Gorica) bo v telovadnici Morpurgo (Ulica Scala Campi Elisi 2/4) v Trstu. Za to tekmo so bili sklicani vsi igralci Doma, ki se bodo morali vrniti ob 19.15 pred klubom «Simon Gregorčič» v Gorici (Korzo Verdi 13) za skupni odhod v Trst.

Olympia pa bo v prvem kolu povratnega dela prvenstva 1. moške divizije igrala na domačih tleh proti Libertasu iz Turjaka.

Olympia bi morala tudi to sreča.

TOTIP

1. — prvi

2. — prvi

3. — prvi

4. — prvi

5. — prvi

6. — prvi

7. — prvi

8. — prvi

9. — prvi

10. — prvi

11. — prvi

12. — prvi

13. — prvi

14. — prvi

15. — prvi

16. — prvi

17. — prvi

18. — prvi

19. — prvi

20. — prvi

21. — prvi

22. — prvi

23. — prvi

24. — prvi

25. — prvi

26. — prvi

27. — prvi

28. — prvi

29. — prvi

30. — prvi

31. — prvi

32. — prvi

nje brez velikih težav osvojijo, saj sodi Libertas med našibkejša moštva te lige. Tekma Olympia — Libertas bo drevi ob 18. uri, v gorški telovadnici UGG - Valletta del Corno. I. K.

V medšolskem moškem prvenstvu

Prešeren

v polfinalu

Zadnji dan izločilnega dela odbojbarskega prvenstva tržaških višjih srednjih šol dijakov sta naša zavoda dosegla naslednja izida:

Prešeren — Volta 2:1

Da Vinci — Ziga Zois 2:0

Dijaki trgovskega tehničnega zavoda Zois so tako izločili iz nadaljnega tekmovalja. Prešeren pa bo igral v torek, 25. marca v polfinalu.

NOGOMET

Polfinale evropskih

pokalnih tekmovalj

ZÜRICH, 21. — V Zürichu so danes izigrali nasprotnike, ki se bodo pomerili med seboj v polfinalu evropskih nogometnih pokalov.

Zreb je dal tak izid:

POKAL PRAKOV

Saint Etienne (Francija) — Bayern (ZRN)

Leeds United (Vel. Britanija) — Barcelona (Španija)

POKAL POKALOV

Ferencváros (Madžarska) — Crvena zvezda (Jugoslavija)

Dinamo Kijev (SZ) — Eindhoven (Nizozemska)

POKAL UEFA

Twente (Niz.) — Juventus (It.)

Köln (ZRN) — Borussia (ZRN)

Prva srečanja bodo odigrali 9. aprila.

BOKS

Parlov bi rad

med profesionalce

(Od našega dopisnika)

BEograd, 21. — Na pobudo boksarske zveze Jugoslavije je bil danes v Pulju sestanek zveze organizacij za telesno kulturo te občine in boksarskega kluba Pulj, zaradi sklepa Mate Parlova, da postane profesionalni bokser. Sestanka so se udeležili tudi zastopniki boksarske zveze Hrvaške. Na sestanku je ugotovljeno, da je boksarski klub Pulj izpolnil vse svoje finančne obveznosti do Parlova in je pripravljen dovoliti mu prehod v kateri koli drugi klub brez kakršne koli odškodnine. Stališče boksarskih organizacij Jugoslavije je, da v skladu s sedanjimi družbenimi gibanji ne podpira razvoja profesionalnega boksa v Jugoslaviji, vstavi organiziranje boksarskih prireditelj, na katerih bi nastopali tudi profesionalci. Udeleženci sestanka so z obžalovanjem ugotovili, da se sestanka ni udeležil Mate Parlov, čeprav je bil ob sestanku obveščen.

B. B.

PASADENA, 21. — Bobby Fischer svetovni šahovski prvak, je obvestil organizatorje dvoboja med njim in Karpovom, da svojega naslova ne bo branil, ker mednarodna šahovska zveza ni sprejela neke njegove zahteve, katero je stavil kot pogoj za pristaneč na srečanje z izzivalcem svetovnega prvaka.

ORVESTILA

SD Polet vabi na prostovoljno delo, ki bo danes, 22. t.m. od 14. ure dalje v novem športnem krožku, v Končelski ulici 1.

SPDT priredi 30. in 31. t.m. avtobusni izlet na Kravce ob priliki 9. zimskih športnih iger. Vpisovanje v uradu ZSSD v Trstu, Ulica Geppa 9.

FRANCI STRLE:

PARTIZANSKI VOLK SAMOTAR

11.

Ustaške oblasti navadno niso ugotavljale, kako in s čim so bile prekinjene napelje, ker so pač imele dosti skrbi s tem, da so jih nenehno popravljale. V redkih poročilih ministrstva za promet in javna dela pa je mogoče zaslediti tudi kaj takega. Tako v poročilu z dne 15. oktobra 1941 pod točko 6 piše: «Prekid vodov 3415 in 3430 na odseku Zvečaj-Gen. Stol, a voda 3483 na odseku Stol-G. Du-brave od 12. oktobra od 7 h do 12. oktobra do 10 h zaradi puškarjenja...»

Ceprav je Generalni Stol precej oddaljen od Mrkopolja, je to sabotažo vseeno mogoče pripisati Viktorju Kraševcu, saj je znano, da je bil za hojo zelo dober in da je zelo rad delal take izlete v oddaljene kraje. Veljiko Sinko pa je tudi povedal, da je Viktor pri izvajanju diverzij veliko uporabljal svoje dirkalno kolo. Z njim je odhajal iz žage v razne kraje, kjer je imel skrito orožje, po izvedeni diverziji pa se je s kolesom spet vrnil, se popeljal po orožje spet skril. Za to, da je diverzije izvajal v širokem krogu in da-le stran od Mrkopolja, pa je imel tudi razloge, ker je s tem za sabo zabrisoval sledi.

Kmalu pa je Viktor ugotovil,

NEZASLIŠAN SKLEP KASACIJSKEGA SODIŠČA

Turinskemu sodišču preiskava o obtožbah proti De Vincenzu

Vse kaže, da si bo preiskavo prilastil turinski generalni pravdnik Reviglio Della Veneria, ki je bil doslej med najbolj vnetimi obtoževalci milanskega sodnika

RIM, 21. — Z nezaslišano razsodo je kasacijsko sodišče danes do delilo sodno preiskavo o milanskem preiskovalnem sodniku dr. De Vincenzu turinskemu sodišču. Sodniki so tako osvojili predlog generalnega pravdnika Giovannija Reviglia, ki je bil mnenja, da bi vse izsledke najbolje pretehtali turinski sodniki, ki vodijo že preiskavo o «rdečih brigadah», ki zadeva predvsem ugrabitev genovskega sodnika Sossija.

MATI IN HČI RODILI ISTOČASNO

Grazia in Elvira Quatroccchi, mati in hči stari 40 oziroma 19 let sta danes porili istočasno brhka kričajo. Pri porodu jima je pomagala ena sama in zelo zaposlena babica. Do ne-navadnega dvojnega poroda je prišlo v Catani v ljudski črti San Cristoforo. Novorojenca - strica so imenovali za Luciana, nečaka pa za Nataleja — sta imela ob rojstvu isto težo, 3 kg in 800 gramov vsak, in ta je verjetno edini primer na svetu, da se stric in nečak rodita istega dne, isto uro, v isti sobi in imata vrhu vsega še isto težo.

Grazia Quatroccchi, ki je poročena z nekim težakom, je imela še 11 otrok, medtem ko je za njeno prvorojenko Elviro Natale prvi sin. Družini živita skupaj v trisobnem stanovanju, v katerem se sedaj tre kar 16 ljudi

RAZTRESENA MILJONARKA

Remedios Martin, 15-letna mu dekletu iz Seville, očitno ni veliko do denarja, če je pozabila novotiski stavno srečo španskega «toto»-casia. Dekle, ki je kupilo srečo pred več kot tremi meseci, je posem poročilo na dragocen list, tako da je šele včeraj zvedela od funkcionarjev kraljeve stavnice, da je bila med srečnimi dobitniki. Remedios, ki je stariša le dvajset pesov, je z zmagovitimi izidom nekaj nad milijon pesov.

Po navadi španske stavnice izplačujejo dobitke na «toto»-casio takoj, tokrat pa so morali izjemoma funkcionarji na lov za milijonarko, saj je ta popolnoma pozabila na zmago.

HUDI ČASI ZA DAVČNE INŠPEKTORJE

Davčnim inšpektorjem trda prede: odkar so skoraj po vseh državah sveta sprito krize o stro privili davčni vijak, so funkcionarji državnih izterjalnic vse bolj nepriljubljeni gostje. Se zlasti nevarni pa je bil obisk pri vročerkarju, ki meni, da so mu protizakonito naprili preveliko davčno breme, kot je na lastni koži okusil marsejski izterjalec Jean Fontes. Komaj se je prikazal v garaži Raymonda Fossattija, je šel ta nadeni s samokresom in debelim kolom in davčni inšpektor je komajda odnesel leko kožo. Fossatti si bo moral sicer hladiti jezo v zapori, kazen pa bo vsakeur manj grenka, ker se je maščeval osvojenemu dankarju.

Preiskava je bila dodeljena turinskemu sodišču na podlagi 60. člena kazenskega zakonika, ki predpisuje, da v primeru, da je v pravdo vpleten sodnik, pa čeprav je kot prizadeta stranka, mora preiskavo voditi sodišče. ki ni v istem sodnem okrožju, v katerem deluje prizadeti sodnik.

Z razsodo vrhovnega sodišča se je tako zaključil uvodni del primera De Vincenza, ki je zbudil val polemik, sprito nezaslišane in tudi protizakonitiga nastopa generala Della Chiesa in turinskega pravdnika Reviglia Della Veneria. Kot je znano pravdnik in general dolžna sodnika De Vincenza «sodelovanja» z rdečimi brigadisti. Na čem je osnovana obtožba ni bilo še moč zverjeti, kaj pa vsakeur, da ne gre za tehtne indicie, če sta jih sodnik Caselli in tožilec Caccia, ki vodita preiskavo, povsem prezrla.

Govorice, ki se s tem v zvezi širijo in ki jih razpihuje zlasti medijski tisk, se nanašajo na pričevanja samozvanega duhovnika - gverilca Silvana Girotta, ki je ovadil karabinerjem voditelja RB Curcia in na domnevne izsledke v skrivališču brigadistov v Robbiano, kjer je bil ubit podčastnik Maritano. Kot rečeno gre torej za zelo krhke indicie. V tem pogledu Della Chiesa in Reviglio Della Veneria v bistvu ponavljata obtožbe šefa razpuščenega posebnega preiskovalnega urada pri notranjem ministrstvu dr. D'Amata. Njegove obtožbe je v celoti objavil pred nedavnim skrajnosodniški teknični «Il borghese», vendar so bile v bistvu znane že dobro leto. V intervjuju z urednikom tednika «L'Espresso» je dr. D'Amato pojanjal, da čeprav policija aretira brigadi-

Disciplinski postopek proti branilcema Mihajla Mihajlova

BEOGRAD, 21. — Po pisanju beograjske lista «Večerne novosti» je odvetniška zbornica Beograda sprožila disciplinski postopek proti branilcem Mihajla Mihajlova na nedavni razpravi pred okrožnim sodiščem v Novem Sadu Jovanu Baroviću in Veljku Kovačeviću, zaradi načina, kako sta branila Mihajlova, ki je bil, kot je znano zaradi namerne sovražne propagande obsojen na 7 let strogega zapor. «Večerne novosti» ugotavljajo, da Barović in Kovačević nista branila obtoženega, temveč njegovo delo in sta se na ta način identificirala z njim. «Advokata sta sodno izkoristila tribuno za politično govornico proti našemu družbenemu sistemu in politiki ZKJ, kar je istočasno prekršek profesionalne etike in kaznivno delo», poudarjajo «Večerne novosti».

JUGOSLOVANSKI PREMIER ZAKLJUČIL OBISK V ZDA

Plodni razgovori predsednika ZIS D. Bijedića z ameriškimimi državniki

Vloga neutršenih ter krizi na Cipru in Bliznjem vzhodu v ospredju pogovorov - Bijedić je včeraj prispel v New York, kjer se je sestal z generalnim tajnikom OZN Waldheimom

NEW YORK, 21. — Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić, ki je na uradnem obisku v ZDA, je danes dopoldne prispel iz Washingtona v New York, kjer se je sestal z generalnim tajnikom OZN Kurtom Waldheimom in se razgovarjal z jugoslovanskimi gospodarstveniki in nekaterimi vodilnimi zastopniki ameriškega gospodarstva življenja.

Neposredno po prihodu v New York je predsednik prve newyorške banke Walter Wriston priredil v čast predsednika jugoslovanske vlade kosilo, na katerem so bili zastopniki najuglednejših poslovnih organizacij, bank in drugih ustanov ameriškega

gospodarskega in finančnega življenja, katerim je Bijedić v razgovoru izjavil, da so v sodelovanju z jugoslovanskimi gospodarstveniki storiili mnogo pri krepitev gospodarskih odnosov med Jugoslavijo in ZDA. Kurtom Waldheimom je visoko ceni ta prispevek in z optimizmom gleda na možnost nadaljnjega vsestranskega napredka, vseh oblik tega sodelovanja, je dejal Bijedić.

V včerajšnjih razgovorih predsednika Bijedića z vršilec dolžnosti ameriškega državnega tajnika Roberta Ingersolla in drugimi funkcionarji ameriške vlade je jugoslovanski premier zlasti poudaril nujnost reševanja osnovnih problemov držav v razvoju, ki jih je prizadela gospodarska kriza in opozoril na dejstvo, da so neutršene države prav v najtežjih časih hladne vojne vlagale napore in se zavzemale za popuščanje napetosti in za politiko miru, ljubne koeksistence, kar dokazujejo sklepi prve konference neutršenih na vrhu v Beogradu. Bijedić je apeliral na razvite in bogate države, da pokažejo več razumevanja za probleme držav v razvoju, ki v hajanju iz mednarodnih gospodarskih in političnih odnosov. Obojestransko so poudarili, da se ta vprašanja lahko rešujejo s pogajanjem in ne s konfrontacijo.

V razgovorih je bila posebna pozornost posvečena krizi na Bliznjem vzhodu in razvoju dogodkov na Cipru, z jugoslovanske strani so opozorili na potrebo nujnega iskanja rešitve perečih žarišč napetosti, ki lahko z zavlačevanjem rešitve samo še bolj poglabljajo krizo.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bijedić je včeraj obiskal ameriški kongres, kjer se je sestal in razgovarjal s člani ameriške spodnje zbornice, opoldne pa senat, kjer je po razgovorih s člani ameriške zgornje zbornice predsednik odbora za zunanje zadeve ameriškega senata John Sparkman priredil kosilo v njegovo čast. Na kosilu so bili z ameriške strani ugledni senatorji, med njimi vodja demokratske večine v senatu Humphrey, ugledni republikanec iz New Yorka Jakob Javite in drugi. Srečanje in razgovori s člani obeh zbornic ameriškega parlamenta so bili zelo neformalni in zelo prijateljski.

Predsednik ZIS je v Washingtonu včeraj sprejel tudi glavnega ravnatelja mednarodnega monetarnega sklada Wittevena, s katerim se je razgovarjal o odnosih sklada z Jugoslavijo, o mednarodnih gospodarskih vprašanjih, o dejavnosti sklada in reševanju vprašanj plačilne bilance in dejavnosti držav v razvoju in tej organizaciji. Pri tem je bilo obojestrano

Tudi ameriška zvezna policija (FBI) je ugrabljala «komunistične agente»

NEW YORK, 21. — Ameriška vojniska služba CIA je že dolgo na zatožni klopi tudi v samih ZDA, kajti na dan so prišle stvari, ki bi jih ta ameriška služba lahko počela v tujini, ne pa doma. CIA lahko vohuni in spletkari po svetu, v ZDA pa bi ne smela «vohljati» za ameriški državljani, ker ZDA niso njeno delovno področje. Hkrati v vojnisko službo CIA pa je prišla sedaj na zatožni klopi tudi ameriška zvezna policija Federal Bureau of Investigation, ki jo bolj poznamo po kratkicah «FBI». Po tem, kar je včeraj pisal «New York Times», je letih ugrabila najmanj kakih deset oseb, ki so bile «sumljive» za terorizem. «New York Times», ki navaja te podatke, navaja, kot prvi dva člana FBI, ki sta bila neposredno povezana s temi akcijami.

Newyorški dnevnik zatrjuje, da se je dogajalo v času, ko je bil šef FBI Edgar Hoover, ki je bil obsešno dopuščal tovrstne tajne ugrabitve, o čemer so bili poučeni le nekateri ljudje, seveda višji funkcionarji. Ugrabitve, ki so jih, kot piše

PRED SESTAVO NOVE KOALICIJSKE VLADE

PORTUGALSKA MED SOCIALIZMOM IN NATO

Sekretar KPP predvideva čimprejšnje obravnavanje vprašanj odnosov z atlantskim zavezništvom - Ameriški senator o možnosti zasedbe Azorskih otokov

LIZBONA, 21. — Portugalski premier Vasco Goncalves nadaljuje pogajanja za sestavo nove vlade, ki bo že četrta v kratki zgodovini nove demokratske Portugalske po državnem udaru 25. aprila lani.

Največje težave za sestavo te vlade predstavlja stališče socialistične stranke, ki se noče sprijazniti z dejstvom, da bi moral zunanji minister Mario Soares odstopiti s položaja zunanjega ministra ter se zadovoljiti le s položajem ministra brez listnice. V resnici bi imel socialistični predstavnik naziv držav-

nega ministra ter bi se znašel na isti ravni kot komunistični predstavnik Cunhal.

Davi se je, da bodo socialisti kolektivno izstopili iz sedanje vlade, toda pomeže se je položaj izboljšal, da je torej še skoraj gotovo, da bodo v prihodnji vladi zastopniki socialistične stranke in stranke PPD (Partido popular democratico — socialdemokratske usmeritve).

Iz dobro obveščenih virov se je zvedelo, da bodo v bodoči vladi zastopniki komunistov, socialistov, socialdemokratske stranke PPD ter Portugalsko demokratsko gibanje levičarske koalicije (MDP/CDE). Po teh vesteh naj bi socialistična stranka in socialdemokrati (PPD) dobili vsak po dve ministrstvi, in sicer enega brez listnice, drugega pa dejanskega.

Sodeč po teh informacijah, naj bi Mario Soares postal minister brez listnice, Salgado Zenna pa naj bi kot socialist ohranil mesto ministra za pravosodje. Socialdemokrat Magalhães Mota, naj bi postal minister brez listnice, ministstvo za prevoze ali za komunikacije pa naj bi šlo nekemu drugemu njegovemu stankarskemu tovarišu.

Tudi komunistična partija naj bi dobila mesto ministra brez listnice, in sicer v osebni sekretariatu KPP Alvara Cunhala. Nadalje je te stranke zaupali tudi ministstvo za kmetijstvo. Tudi MDP - CDE bi bil nazov v vladi z ministrom brez listnice, in sicer Francisco Pereira de Moura ter z neko drugo osebnostjo, ki bi utegnila zasesti mesto ministra za industrijo, ali pa za socialno skrbstvo. Nadalje naj bi bila v vladi navzoča kot tajnika ali

podtajnika predstavnika Ljudske socialistične fronte (FSP) ter gibanja socialistične levice (MES) toda le kot osebi in ne kot uradna predstavnika teh strank.

Iz vsega tega je razvidno, da revolucionarni svet portugalskih obojestranskih sil ne namerava v tem trenutku postaviti v ospredje kake pomembnejše politične osebnosti. V novi vladi bodo zastopane glavne politične sile od desnice do levice (z izjemo demokratizacij, katerim je prepovedana udeležba na prihodnjih volitvah zaradi delovanja bivšega tajnika Osorja, ki se je hudo kompromitiral zaradi sodelovanja pri nedavnem puču). Vendar pa noben vidnejši strankarski predstavnik ne bo razpogolal s kakršnim koli ministrom. Vsem bo najbrž priznana le kvalifikacija državnega ministra brez listnice.

Politično vzdušje na Portugalskem je še vedno zelo napeto. Kot smo že omenili so davi govorili o možnosti, da bi socialisti odstopili in prav tako se je govorilo o možnosti, da ne bi socialdemokrati (CDS) nastopili na volitvah. Njihov leader Diego Freitas do Amaral je na primer izjavil danes, da resno razmišlja o tej možnosti, ker so nekateri njeni vidnejši pristaši prešli v širšem kontekstu vprašanj varnosti in sodelovanja v Evropi med državami z različno socialno ureditvijo. V svoji izjavi je Cunhal omenil tudi, kaj loči portugalske komuniste in socialiste. Mi komunisti — je dejal komunistični leader — si ne moremo zamišljati prave demokracije ob obstoju velikih monopolov in veleposrednikov.

Na kraju naj še zabeležimo, da je danes ameriški republikanski senator Buckley zahteval, naj ZDA preučijo možnost uporabe oboroženih sil za zasedbo Azorskih otokov. Ameriški senator je nadalje zahteval: naj se Kissinger takoj vrne z Bliznjega vzhoda, ker je v teh razmerah nujna njegova navzočnost v ZDA.

IN JUTRI?

Ljubiti svoje otroke pomeni tudi realistično misliti na njihovo bodočnost. Res, svet bo vedno potreboval dobre strokovnjake, še bolj pa dobre obrtnike. Obrtništvo z vsemi svojimi najrazličnejšimi panogami nudi tvojemu otroku ekonomsko zanimivo, neodvisno, gotovo in kvalificirano zaposlitev, bolj človeško delo in hkrati možnost, da dela to, kar mu bolj ugađa.

OBRTNIŠTVO za bolj človeško delo

esa

USTANOVA ZA RAZVOJ OBRTNIŠTVA V FURLANJI - JULIJSKI KRAJINI
ENTE SVILUPPO ARTIGIANATO FRIULI - VENEZIA GIULIA

viale venezia 100 videm - udine